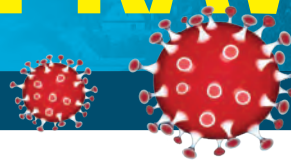

BOLATICKÝ ZPRAVODAJ

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU BOLATICE

březen - duben 2020

Vážený spoluobčané,
milí Bolatičtí a Borovští,

když jsem v minulém vydání Bolatického zpravodaje psal, že tento rok může být pro obec přelomový, netušil jsem ani já, ani nikdo z nás, že již za měsíc budeme vědět, že rok 2020 bude pro nás všechny nesmírně přelomový.

Kvůli nemoci způsobené virem COVID-19 žijeme již více jak 7 týdnů s rouškou na tváři, bojíme se jít mezi větší skupinu lidí, nemůžeme cestovat, někteří nemohou ani do práce. Byl vyhlášen nouzový stav, jsou zavřené školy i školky, nemůžeme ani na mše do kostelů.

Že jsou lidé kreativní a že si umí pomoci sami, prokázali hned na začátku, když stát vyhlásil povinnost nosit roušky, ale roušky nikde nebyly. I u nás v Bolaticích se našlo několik desítek švadlenek, které začaly šít ze starých prostěradel a bavlněných látek ochranné roušky. A když látky chyběly, stačilo zavolat dobrým lidem, kteří zašli do svých skladů pro potřebné věci, a šít se mohlo dále. A během pár dnů měli naši občané každý i několik roušek.

Koronavirus se rozšířil do celého světa a v mnohých zemích způsobil velkou paniku. Je nebezpečný především pro skupinu seniorů, kteří často trpí jinými nemocemi a koronaviru je v kombinaci s nimi přímo smrtelný. I proto se doporučuje, aby se senioři vyhýbali kontaktům s dalšími lidmi a k lékařům chodili jen tehdy, když po telefonu zjistí, že musí projít nějakým speciálním vyšetřením.

Snad už brzy vědci objeví lék na tuto nemoc a my se budeme moci cítit bezpečněji. Situace s podobnými nemocemi v posledních dvaceti letech však ukazuje (ebola, SARS, MERS, prasečí - mexická chřipka a další), že se v budoucnu s největší pravděpodobností objeví další a možná ještě horší nemoc. Ale snad na to budeme alespoň částečně připraveni.

Co je důležité jako prevence u těchto chorob, je hygiena rukou. Mýt si ruce dezinfekcí nebo jen mýdlem, a to co nejčastěji, je jeden z velmi důležitých kroků jako ochrana před těmito nemocemi.

Nemoc COVID-19 přinesla obavy a strach, na druhé straně ukázala, že lidé ještě nepomněli na sousedskou výpomoc, vstřícnost, obětavost. A to je dobré. Protože díky tomu tuto nemoc určitě jednou porazíme.

Na druhé straně se vyskytly i jiné projevy lidské povahy. Bezohlednost některých lidí, kteří svým nezodpovědným chováním (porušováním opatření v boji proti koronaviru) mohli ohrozit další občany. A co mě ještě nemile překvapilo, bylo zjištění, že někteří lidé nadávali prodávákům v době zavádění

opatření v podobě dezinfekce a rukaviček, že jsou pomalé. Lidé byli nevrlí a nepřijemní. Ještě horší pak bylo, když u nás onemocněl občan koronavirem a někteří mu začali sprostě nadávat. Opravdový hyenismus. Každý z nás se totiž může touto nemocí nakazit! Naštěstí takovýchto lidí nebylo moc.

Ale prodávákům ani nemocnému, kteří byli v první linii, to určitě nepřidalo na náladě.

Milí spoluobčané,

každá těžká doba s sebou přináší jistá omezení a také naději, že zase bude lépe. Sice jsme během nouzového stavu ztratili částečně svoji svobodu, ale o to více se budeme těšit na to, až to skončí. Co bude potom, bude záležet především na nás a na našem zodpovědném chování.

Prosím, vydržte to ještě. Možná pár týdnů, možná i měsíců. A hlavně, budme k sobě ještě více ohleduplní, vstřícní, podávejme si vzájemně pomocnou ruku. Budme na sebe i více laskaví. Všichni jsme nervózní z toho, že nemůžeme dělat vše, na co jsme zvyklí. Musíme být obezřetnější, nemůžeme chodit do společnosti, jsme uzavřeni často doma... A také prosím, nezapomeňte z obav z koronaviru zavolat nebo jít k lékaři, pokud Vás opravdu něco bolí. Věřím, že dokážeme vše ve zdraví ustát a že si pak vše vynahradíme při společných setkáních, oslavách, v práci, ve škole.

Víte, všechna opatření se dotkla i mne. Také mám obavy o zdraví svých blízkých, chybí mi kontakty s lidmi. Na druhé straně jsem dostal příležitost být více s rodinou, věnovat se svému vnoučkoví. A to beru jako obrovské pozitivum po všech těch letech. Věřím, že i Vy najdete něco pozitivního z nových životních zkušeností. Přeji Vám především pevné zdraví a také hodně elánu a optimismu.

Herbert Pavera

Motto:

„Svoboda znamená zodpovědnost. To je důvod, proč se jí většina lidí bojí.“

G. B. Shaw

Která firma bude realizovat nové náměstí?

Budoucí náměstí se již sice od loňska začalo budovat (autobusové zálivy, zbourání budovy na autobusovém nádraží, vybudování nové kanalizace a vodovodu, část veřejného osvětlení), ale teprve v květnu začne firma, která vyhraje výběrové řízení, realizovat konečnou podobu nového náměstí v obci.

Bude mít na to dostatek času, vše by mělo být hotovo nejpozději do oslav k 770. výročí 20. prosince.

Herbert Pavera

Volby 2020 do zastupitelstev krajů

Na základě rozhodnutí prezidenta republiky (Sbírka zákonů č. 169/2020 ze dne 9. dubna 2020) se uskuteční volby do zastupitelstev 13 krajů ve dnech 2. a 3. října 2020.

Janetta Gratzová

Poděkování občanům, spolkům a firmám, kteří se podílejí na rozvoji obce

Poděkování, zvláště v této době, není nikdy dost. Poslední týdny ukázaly, že když je nám těžce, umíme se semknout a pomáhat si. A tak všem, kteří pracovali v první linii (a ještě pracují), všem, kteří pomáhali, všem, kteří darovali finance či materiál na boj s koronavirem i pomáhali ostatním, moc děkujeme. Obec Bolatice děkuje:

Spoluobčanům:

- prodávákům, zdravotníkům, poštačkám, pracovníkům v sociálních službách, zaměstnancům TS a obce, hasičům, policistům, řidičům autobusů a dalším, kteří v první linii zabezpečovali služby pro nás občany;
- švadlenkám, které šily zdarma roušky pro obec (Eva Jakšová, Lucie Poskočilová, Irena Korpasová, Barbora Vitásková, Šárka Gargošová, Marcela Scheffcziková, Pavla Šafarčíková, Dana Legutová, Ingrid Vaňková, Dana Dudová, Zdena Barčová,

Ludmila Dudová, Věra Bortlíková, Zdenka Kučerová, Monika Benešová, Anna Kožaná, Magda Ratajová, Alžběta Laborová, Jarмила Hrbáčová, Krista Michalíková, Anna Bečicová, Ludmila Hanzlíková, Marta Hluchníková, Radka Kovářiková, Helena Uvarová, Drahomíra Ondrová, Drahomíra Kolarčíková, Anna Řehánková, Zuzana Jurásková, Božena Mrovcová, Libuše Neuwirthová, Veronika Lehnertová);

- paní Marii Dominikové, Brigítě Diatkové, Zuzaně Blahetkové, Lydii Peterkové, Ingrid Vaňkové, Kristě Klosové, Miladě Bortlíkové, Daně Musiolové a mnoha dalším za darování látek a ostatních potřeb na šití roušek;
- všem dalším švadlenkám, které šily roušky pro známé, sousedy, pro různé organizace;
- mladým dobrovolníkům - za obrovskou pomoc při koordinaci kupujících v obchodech, za dezinfekci vozíků a košů v obcho-

dech, za rozdávání roušek v obchodech;
- všem lidem, kteří pomáhali svým sousedům, známým s nákupy i s vedením domácností v době nouzového stavu;
- všem zaměstnancům, kteří pravidelně chodili do práce a pomáhali tak zajišťovat nejen dostupnost potravin a služeb, ale také pomáhali držet naši ekonomiku nad vodou;
- za pomoc při udržování čistoty a pořádku na veřejných prostranstvích;
- za hlášení poruch na majetku obce (veřejné osvětlení, chodníky, kanalizace, vodovod, zeleň);
- rodičům žáků a dětí - za výuku svých dětí v období nouzového stavu, za jejich obětavou práci pro svoji rodinu;
- všem občanům - za dodržování opatření zavedených v boji proti koronaviru;
- panu faráři Leslawu Mazurowskému - za organizaci putování Nejsvětější Svátosti Oltární v obci;
- panu Janu Dorušákovu - za zajištění člena

Zrušené akce • Obec Bolatice přistoupila vzhledem k momentální situaci pandemie ke zrušení, popř. přesunutí nejbližších akcí:

Auto Moto Clubu Kravaře na jízdu kabrioletem po obci Bolatice;

- **panu Šimonu Jantovi** z Malých Hoštic - za zapůjčení své Škody Octavia pro putování Nejsvětější Svátosti Oltární po obci;
- **panu Martinu Bortlíkovi, Ing. Radku Kotíkoví, Ph.D. Ladislavu Curilovi, Robertu Vításkovi a panu Rostislavu Dudovi** - za dobrovolnickou službu ve sběrně surovin;
- **panu Pavlu Kochovi** - za rozdělování služeb dobrovolníků před obchody a za dobrovolnickou práci při regulaci kupujících v obchodech;
- **členům Krizového štábu** (členové rady obce, velitelé hasičů, ředitel TS, ředitel ZŠ a MŠ), členům stálé pracovní skupiny (Doc. Ing. Vilému Adamcovi, Ph.D., Ing. Radimu Herudkovi a zapsavatelce Mgr. Janě Štěpánkové Janettě Gratzové) za řešení opatření proti koronaviru v obci;
- **panu Rudolfu Nandzikovi** - za spolupráci při organizaci akce Rozloučení s masopustem;
- **rodině Karla Ostárka** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu;
- **spoluobčanům z ulice Souběžná** - za aktivní účast na akci Rozloučení s masopustem a zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu;
- **spoluobčanům z ul. Nádražní a jejich kama-**

rádům - za aktivní účast na akci Rozloučení s masopustem;

- **všem maskám i dalším občanům** - za účast v masopustním průvodu.
- **panu Danielu Černotovi** z Ostravy- Lhotky - za darování 4 ks stromů;

Spolkům a organizacím:

- **bolatickým seniorkám** - za úklid skanzenu, za reprezentaci Bolatic svými vystoupeními v regionu, za vystoupení na Rozloučení s masopustem;
- **Klubu seniorů** - za zorganizování šití roušek pro občany;
- **Rímskokatolické farnosti a panu faráři Leslawu Mazurowskému** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu;
- **SDH Bolatice** - za zajištění průvodu a za pochování basy na akci Rozloučení s masopustem, za profesionální zásah u požáru stodoly, za pomoc obci při dezinfekci veřejných prostranství;
- **taneční skupině Bobři** - za vystoupení na Rozloučení s masopustem;
- **pedagogům ZŠ a MŠ Bolatice** - za zajišťování výuky žáků elektronickou formou;
- **Dětské organizaci Kondor a jejím členům** - za zajištění dobrovolníků před obchody v době nouzového stavu.

Firmám:

- **Zahradnictví Mazal** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu;
- **zástupcům společnosti Lanex a.s. a Conrop, s.r.o.** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu;
- **panu Davidu Pomykalovi** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu
- **Pekárně AZPEK** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu a za materiální pomoc na akci Rozloučení s masopustem;
- **obchodu MALHVO, s.r.o.** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu; za zvládnutí i s pomocí dobrovolníků náporu kupujících v době uzavření obchodního střediska;
- **restauraci Pod Kostelem** - za zajištění občerstvení pro účastníky masopustního průvodu;
- **ALFA AREA Consulting, spol. s r.o.** - za věcné dary pro seniory v naší obci a pro ženy, které připravovaly a šily pro občany roušky;
- **PETROMETAL, s.r.o.; IMPISI, s.r.o.; ISOTRA a.s.; MALHVO, s.r.o.; manželé Jana a Josef Šimečkovi; Ostravské stavby a.s.; p. Josef Vavřínek; Hafera - učební pomůcky s.r.o.; Úklidová služba Janka - Jana Jařabová; Auto-doprava - Michael Fus; p. Josef Fus; Účetní**

kancelář - Jana Mochová; p. Erich Stromský; Audit-web, s.r.o. - za finanční dary na akci Rozloučení s masopustem a ostatní akce.

- **zaměstnancům TS Bolatice** - za zajišťování regulace kupujících v prvních dnech nouzového stavu, za zajišťování služeb a provádění staveb v obci, za dezinfekci autobusových zastávek;
- **firmě TRISOL Ing. Pavla Bezděka** - za výrobu téměř 2 000 litrů dezinfekce pro potřeby obce;
- **firmě Stoklasa** - za darování roušek pro seniory;
- **firmě DAJPP** za darování gumy seniorkám na šití roušek;
- **firmám pánů Radka a Vlastislava Poláškových** - za vysazení 2 000 ks stromků připravených na akci Den Země.

Dalším:

Poděkování patří zaměstnancům obce - paní Marcelle Bochnákové, paní Anně Lasákové za pomoc seniorům a péči o ně, paní Marcelle Bochnákové za distribuci roušek a dalších věcí na požádání občanů, panu Ladislavu Curylovi za rozvoz dezinfekce občanům a všem ostatním zaměstnancům za poskytování služeb občanům a zastoupení nemocných kolegů a kolegyní.

Herbert Pavera

V budově DOS se uskutečnily již tři zajímavé výstavy

Díky Komisi mládeže, sportu a pro volný čas jsme začali být populární pořádáním různých výstav v budově na autobusovém nádraží. Od podzimu se však budova zavřela, nyní je zbourána a žádná výstava již v ní neproběhne. Našel se ale jiný, docela zajímavý prostor, a to schodiště a vestibul v budově Domu obchodů a služeb. Od podzimu zde již proběhly tři zajímavé výstavy fotografií. Tu první měly paní Krista Adamcová a Marie Šoltysová, které začaly fotografovat teprve před pár lety, a dokonce absolvovaly i Univerzitu třetího věku. Jejich výstava se setkala s velkou odezvou. Tu druhou instaloval v lednu další místní občan, pan Richard Sněhota, o kterém je známo, že je fotografování jeho velkým koníčkem. Také jeho fotografie nesmírně zaujaly. Zatím poslední výstavu fotografií zde prezentoval fotograf Dino Stoilov. Občan Prahy navštívil loni na jaře Národopisné muzeum v Praze, kde shodou okolností vystupovaly dva soubory z Hlučínska - Karmašnice z Kravaře a Srubek ze Štěpánkovic. Ty ho zaujaly, stejně jako řeč i dobrá nálada účinkujících, a proto se rozhodl navštívit koncem srpna Hlučínsko. A velmi ho upoutaly Dožínky v Bolaticích. Z dení těchto oslav udělal zajímavé černobílé fotografie, které vystavil nejdříve v Praze (v kavárně Ponrepo). Od 27. 2. vystavuje tento mladý fotograf své fotografie u nás. Pokud Vás některá z jeho fotografií zaujala, nebo jste se na ní třeba našli, můžete se s ním spojit a požádat ho o zaslání konkrétní fotografie - dinostoilov@gmail.com. Po odeznění protikoronavirových opatření zde budou další výstavy pokračovat.

Herbert Pavera

Sběrna surovin byla otevřena díky dobrovolníkům

Do sběrně surovin jsou občané zvyklí odvážet to, co již doma nepotřebují. A tak jim hodně chybělo, že sběrna byla z důvodu nemoci delší dobu uzavřena. Protože příchod jara znamená i jarní úklid, rozhodli se tři dobrovolníci (členové rady obce) a jeden zaměstnanec TS Bolatice, že začátkem dubna sběrnou otevrou. V sobotu 4. dubna byly téměř všechny kontejnery zaplněné během zhruba dvou hodin. Řada čekajících aut byla opravdu dlouhá. A na ty poslední, kteří přijeli po 11:00 hod., se již nedostalo. Kdo neuspěl v sobotu, uspěl pak další středu 8. dubna. I tento den se zaplnily všechny kontejnery, ale potřebovaly se k tomu celé tři otvírací hodiny.

Až do konce dubna pak byla sběrna otevřena o sobotách a 27. a 29. 4.

Od května pak bude sběrna otevřena již pravidelně 3x týdně (s výjimkou 2. a 9. 5.) a budou zde opět pracovat manželé Vításkovi. Jenže i oni plánují končit s aktivní činností ve sběrně. A nastane problém, kdo je nahradí. Je to nevděčná práce, protože řada lidí je netrpělivá a do sběrně by vyvezla i to, co tam nepatří.

Snad se najdou občané, kteří by vedli sběrnou stejně dobře jako oni.

Herbert Pavera

Slovenští starostové z Malokarpatského regionu navštívili Hlučínsko

Začátkem března (4. - 6.) navštívili slovenští starostové Združení měst a obcí Malokarpatského regionu (dále jen ZMOMR - oblast okolo Pezinoku, Modré) Hlučínsko a oplátili tak svým kolegům z Hlučínska jejich podzimní návštěvu. Ve středu navštívili naši obec, prohlédli si areál ZŠ a MŠ, hřbitov, kulturní dům, kino, OÚ, místní knihovnu a sběrnou surovin.

Ve čtvrtek pak měli možnost podívat se do Hlučína, kde byli hosty Hasičského záchranného sboru a mohli obdivovat práci našich hasičů a jejich vynikající vybavení. Poté se přesunuli do objektu Dětské rehabilitace, která je příspěvkovou organizací města Hlučín. Tady byli velmi mile překvapeni rozsahem péče, která je věnována zdravotně postiženým dětem. Kdyby byli v Hlučíně a nenavštívili bunkry v Darkovičkách a Dětský ranč, jako by tady nebyli. Obě zařízení je nadchla a všichni slíbili, že se určitě na Hlučínsko přijdou podívat znovu.

A to je ještě čekal poslední páteční den. Hned ráno přijeli do nově otevřené budovy Obecního úřadu v Kobeřicích a poté navštívili kostely v Hněvošicích. Na závěr svého pobytu si naši hosté krátce vyzkoušeli golf v Kravařích a prohlédli si zámek kapli.

Během tří společných dní jsme si se slovenskými přáteli vyměnili řadu zkušeností z řízení samospráv (mají podobné problémy jako my). Návštěva nebyla určitě poslední. Slovenským starostům se líbí naše vesnice, čistota veřejných prostranství, vybavenost obcí a měst a také to, že na Hlučínsku držíme za jeden provaz.

Ale také my jsme na Slovensku našli řadu inspirací pro naši práci.

Herbert Pavera

Masopustní veselí

Jeptišky, skupinka sportovců z Banhova i se sněhulákem, černokněžníci, pohádkové a filmové postavy, různá strašidýlka, zvířátka a ostatní masky vyšly průvodem se svižným hudebním doprovodem den před Popeleční středou, tj. 25. února, do ulic Bolatic.

Zastávky na rozloučení s masopustem byly tentokrát u domu Karla Ostárka, před podniky Lanex a Conrop, u zámku, před pekárnou, na hasičárně, na ulici Souběžná, u prodejny květinářství manželů Mazalových, u obchodu MALHVO na ulici Svobody, na faře a v restauraci Pod Kostelem. Na každé stanici bylo připraveno něco tekutého na zahřátí, někde i dobroty k zakousnutí. Závěrečná zastávka byla v kulturním domě, kde byl připraven krátký program se soutěžemi pro děti. Vystoupily ženy z Klubu seniorů se svými nově nacvičenými tanečky a mužská taneční skupina BOBŘI.

Členové Sboru dobrovolných hasičů a jejich příznivci si připravili opět vskutku originální pochování basy, kde nechyběly hvězdy hudební scény, které nikdy nevyhasnou - např. Iveta Bartošová, Dan Nekonečný, Věra Špinarová, Waldemar Matuška, Karel Gott, Michal Tučný, Elvis Presley, Michael Jackson, John Lennon, Freddie Mercury, Alexandrovci a ostatní účinkující, kteří show na sále svými kostýmy, tanečními kreacemi a zpěvem pořádně rozparádili.

Tancovalo se a pilo až do večera. A bylo veselo! Ostatně tak, jak se na rozloučení s masopustem sluší a patří.

Foto: Dino Stoilov
Gabriela Bočková

Počasí přeje stavebním pracím

Jarní měsíce přinesly nejen sluníčko, ale také další stavby v obci. Firma Strabag Opava pokračovala v dokončování autobusových zastávek na ulici Opavská a úprav parkovišť u obchodního střediska a restaurace „C-bar“.

Zaměstnanci TS Bolatice realizovali na budoucím náměstí novou kanalizaci a vodovod a začali budovat vodovod.

Kromě toho prováděli opravy v areálu koupaliště, na vodovodu a kanalizaci, dokončili parkoviště za obchodním střediskem (dosypali hlínu ve spolupráci se zástupci obce a doseli trávu), které by mělo zasakovat dešťovou vodu, ořezávali stromy, sbírali odpady v příkopech podél hlavních cest, uklízeli smetky z ulic a začali sekat trávu.

Na fotbalovém hřišti byly veškeré práce na jeho rekonstrukci dokončeny (nové zábradlí, zábrany za brankami, branky, střídačky, umělý trávník kolem hřiště, zpevněné plochy, veřejné osvětlení) a teď už jen stačí, aby se trávník dostatečně zahustil, zrušila se opatření proti koronaviru a mohlo se hrát.

Firmy p. Mazala a p. Platka provedly zdravotní ořezy vzrostlých stromů podél komunikací a polních cest.

Herbert Pavera

FK rekonstrukce

Parkoviště centrum

Vodovod a kanalizace centrum

Vodovod a kanalizace centrum

Chodník Mírová

FK rekonstrukce

Jaké práce se budou v obci provádět v příštích měsících?

V dalších měsících bude v obci docela velký stavební ruch. V květnu by měla být zahájena stavba nového náměstí (o zhotoviteli bude teprve rozhodnuto, stavba vyjde okolo 20 mil. Kč). Další velkou stavbou by měla být novostavba budovy v areálu bývalé skládky, kde vzniknou šatny, sociálky, klubovna i sklad (o zhotoviteli stavby se rozhodne snad během května, samotná stavba by měla být zahájena nejpozději v červnu a měla by stát cca 6 mil. Kč).

Firma pana Romana Dudy vybuduje nové veřejné osvětlení z ulice Úzká směrem ke křižovatce polní cesty spojující ulice Školní a Třešňovou. TS Bolatice dokončí drobné opravy na koupališti, na novém náměstí dokončí vodovod, budou sekat trávu na veřejných prostranstvích, uklízet je a provedou spoustu dalších práce na údržbě obecního majetku.

Herbert Pavera

Koupaliště získává nový ráz

Možná, že je dobře, že dlouholetý nájemce pan Mikulenkův skončil. I když byl především v prvních letech tahounem změn na koupališti, poslední roky již do areálu neinvestoval, a to kvůli zhoršenému zdraví i propadu zisku.

Přestože ředitel TS Bolatice Pavel Koch nechtěl ani slyšet o tom, že by převzal pod křídla TS

areál koupaliště, ukazuje se dnes, jak dobré rozhodnutí to bylo. V lednu se nejdříve důkladně seznámil s celým areálem a od února zde začal se svými zaměstnanci opravovat okolí bazénu, sklepy, dětské hřiště a další. A další opravy se připravují na příští rok.

Letos by ještě pět pokojů mělo být vybaveno novým nábytkem. Snad se do nich pohmou i návštěvníci.

Herbert Pavera

Cena za odpady zůstane i přes zdražení služeb stejná

Od nového roku se nevypoukají noviny (odevzdávají se zdarma) a za papírové kartony se ještě musí svozové firmě doplácet, stejně jako za další třídění plastů. Na vině je stagnace recyklace plastů i papírů.

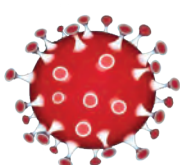
To by se samozřejmě mělo objevit i v ceně za svoz odpadů pro občany. Obec zatím nebude pro další zúčtovací období zvyšovat cenu za svoz a likvidaci odpadů a ponechá ji na úrovni toho minulého. Obec částečně ušetří za drcení betonů a sutě, které již nejsou ukládány v areálu bývalé skládky. Občané budou podepisovat Dodatky ke smlouvě jen za předpokladu, že se změnil počet obyvatel v bytě či rodinném domě nebo chtějí jiný způsob svozu. Kdo chce zachovat původní svoz, zaplatí stejnou částku jako loni.

Platby si můžete dohodnout po telefonu s paní Kateřinou Paškovou. Budete je moci uhradit elektronicky dálkovým přístupem, platební kartou, popř. po dohodě i hotově min. do konce června. Kdo využívá nálepku (svoz 1x měsíčně, 2x měsíčně), může si ji také objednat u paní Paškové na začátku května. Žetony zatím zůstávají beze změny.

Od příštího roku by se však způsob svozu i platby mohl výrazně změnit (místo žetonů bude např. jen poplatek a pravidelný svoz), ale o tom rozhodne zastupitelstvo obce do konce letošního roku.

Herbert Pavera

Protikoronavirová opatření v obci

S příchodem viru COVID-19 do České republiky se zavedlo mnoho různých opatření. Povinné nošení roušek přineslo jeden velký problém, protože jich byl naprostý nedostatek. Jen díky vstřícnosti místních švadlenek měli všichni občané roušky. A bylo jich okolo 4 000 ks! Další roušky získala obec začátkem dubna od Moravskoslezského kraje a také je koupila u soukromého dodavatele. Ty slouží především hasičům, zaměstnancům TS, obce a prodávákům. Obec také nechala vyrobit dezinfekční prostředek u místní firmy TRISOL Ing. P. Bezděka a každý dům či byt v bytovém domě obdržel tuto dezinfekci, které je také nedostatek v obchodech. Díky vstřícnosti mladých dobrovolníků mohla obec zajistit alespoň první měsíc regulaci kupujících v obchodech a také dezinfekci jejich rukou, košíků a vozíků. A v každém obchodě navíc nabízeli kupujícím náhradní roušky.

Obec také schválila bezplatné půjčky těm, kteří kvůli nouzovému stavu nemohli provozovat své provozovny, a rovněž zavedla bezplatnou poradnu.

Zaměstnanci TS prováděli pravidelně dezinfekci autobusových zastávek a bolatictí hasiči jednou týdně dezinfikovali veřejné prostory před obchody, před OÚ, DOS, poštou a na zastávkách a dětská hřiště. Všechna tato opatření i řadu dalších navrhoval Krizový štáb obce. Mj. doporučil i prominout školné rodičům dětí, které nemohly chodit do MŠ.

Herbert Pavera

Cena za vodné a stočné se sníží díky nižšímu DPH

Od 1. května platí nižší sazba DPH pro vodné a stočné. Z původních 15% se snížila sazba DPH na 10%. Vodné a stočné v obci tak namísto 50,- Kč/m³ bude stát jen 48,- Kč/m³. A protože se cena za vodu mění (o zmíněné DPH), museli pracovníci TS opět opsat stavy odběru vody na vodoměrech.

Současná kalkulace ceny vodného a stočného však vychází na 23,20 Kč u 1 m³ vodného a 35,80 Kč u 1 m³ stočného (ceny jsou s DPH). Cena vychází především z nákladů na provoz a na investice do sítě vodovodů a kanalizací. Lze tedy předpokládat další zdražení vody od 1. ledna 2021. Na 59,- Kč/1 m³ to sice nevypadá, ale o nějakou korunu se vodné a stočné zvýší.

Herbert Pavera

Neznámý vandal úmyslně poškodil tři vzrostlé lípy

K nepochopitelnému vandalismu došlo v minulých měsících, kdy neznámý vandal nenávrtně poškodil tři vzrostlé lípy z lipové aleje, která je vysázená od ulice Na Lánech směrem k Chučelskému lesu.

Žádáme občany, kteří by mohli přispět k odhalení pachatele, aby své svědectví poskytli na Obecním úřadu v Bolaticích.

Martin Bortlík

KORONAVIRUS - INFORMACE PRO OBČANY

Dne 12. 3. 2020 vyhlásila Vláda ČR NOUZOVÝ STAV v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19. Pro občany to znamená mnoho omezení a zákazů, proto se vám pokusíme v následujícím textu přiblížit, co je zakázáno, co povoleno a jaká opatření v této situaci přijala obec Bolatice. Podmínky a omezení se poměrně často mění, proto prosíme o pochopení v případě neaktuality níže uvedeného textu.

Nejdůležitější opatření v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu

- Dne 12. 3. 2020 byl vyhlášen NOUZOVÝ STAV.
- Od 16. 3. 2020 00:00 hod. platí ZÁKAZ VOLNÉHO POHYBU OSOB.
- Od 19. 3. 2020 platí zákaz pohybu mimo domov bez zakrytých dýchacích cest, ať už rouškou, šátkem nebo šálou a dodržování odstupů mezi lidmi alespoň dva metry.
- Platí uzavření všech obchodů s výjimkami potravin, drogerií, lékáren, hobby marketů apod.
- Od 24. 3. 2020 mohou v obchodech mezi 8:00 a 10:00 hod. nakupovat pouze lidé nad 65 let.
- Jsou uzavřeny základní, střední, vyšší odborné a vysoké školy včetně ZUŠ.
- Od 16. 3. 2020 je v Bolaticích uzavřena i MŠ včetně školní jídelny.
- Od 16. 3. 2020 je omezen provoz Obecního úřadu Bolatice pro veřejnost (neodkladné záležitosti je možné vyřídit telefonicky, e-mailem, nebo v úředních dnech v pondělí a středu od 9:00 do 11:00 a od 13:30 do 16:30 hod.).
- Do odvolání je pozastavena služba SENIOR TAXI BOLATICE.
- Do odvolání je uzavřeno sociální zařízení na místním hřbitově.
- Zákaz shromažďování osob v obecních budovách.
- Zdravotnická zařízení jsou do odvolání uzavřena.
- Zrušení všech bohoslužeb.
- Uzavření všech restaurací.
- Uzavření posiloven a wellness.
- Zákaz vstupu cizinců na území ČR.
- Zákaz cestování českých občanů do zahraničí.
- Zákaz přeshraniční dopravy.
- Kontroly na hranicích.
- Zákaz prodeje na tržnicích.
- Zákaz denních stacionářů.
- Zákaz návštěvy ve věznicích.
- Odložení daňového přiznání a splátek úvěrů.
- Šíření viru je trestný čin.

Následná opatření obce Bolatice

Speciální telefonní linka obce Bolatice

- telefonní kontakt: +420 728 177 802,
- pro občany, kteří budou umístěni do karantény bez možnosti zabezpečení donášky potravin do míst jejich pobytu a jinak by byli nuceni chodit do obchodů, kde nákazou COVID-19 ohrožují ostatní nakupující občany, a hlavně personál těchto obchodů.

Finanční výpomoc - bezúročná půjčka

- do výše max. 20 000,- Kč pro fyzické osoby a občany obce Bolatice,
- občan musí prokázat, že svou firmu v době vyhlášení nouzového stavu neprovozoval, popř. že se mu výrazně snížily příjmy,
- půjčka bude splatná max. do jednoho roku a žadatel podepíše směnkou,
- bližší informace obdržíte na e-mailové adrese: ekonom@bolatice.cz.

Bezplatná bezkontaktní právní poradna

- pro občany, kteří potřebují poradit v důsledku ztráty zaměstnání, tíživé životní situace apod.,
- právní poradenství poskytne Mgr. Bc. Lucie Koupilová: koupilova@advocacia.cz.

Distribuce roušek

- díky vstřícnosti místních švadlenek získala obec téměř 2 000 ks roušek, další získala obec začátkem dubna od Moravskoslezského kraje a také je koupila u soukromého dodavatele,
- tyto roušky slouží především hasičům, zaměstnancům TS, obce a prodávákům.

Dezinfekční prostředky do každé domácnosti

- obec nechala vyrobit dezinfekční prostředek u místní firmy TRISOL Ing. P. Bezděka a každý dům či byt v bytovém domě obdržel tuto dezinfekci, které je také nedostatek v obchodech.

Dezinfekční prostředky v obchodech

- díky vstřícnosti mladých dobrovolníků mohla obec zajistit alespoň první měsíc regulaci kupujících v obchodech a také dezinfekci jejich rukou, košíků a vozíků, v každém obchodě navíc nabízeli kupujícím náhradní roušky.

Dezinfekce veřejných prostor

- zaměstnanci TS prováděli pravidelně dezinfekci autobusových zastávek a bolatičtí hasiči jednou týdně dezinfikovali veřejné prostory před obchody, před OÚ, DOS, poštou a na zastávkách a na dětských hřištích.

Prominutí školkovného

- krizový štáb obce mj. doporučil prominout školkovné rodičům dětí, které nemohly chodit do MŠ.

Rozvoz pytlů, sáček i žetonů

- pokud budete potřebovat pytle na plasty, papír či žetony apod., stačí zavolat na OÚ a pracovníci TS nebo obce vám je doručí

Harmonogram uvolňování opatření ve školách a školských zařízeních, podnikatelských a dalších činnostech (ze dne 14. 4. 2020)

Uvolnění podnikatelských a dalších činností

pondělí 20. dubna

- řemesla s provozovnou
- farmářské trhy
- autobazary a autosalóny
- venkovní tréninkové aktivity profesionálních sportovců s vyloučením veřejnosti v menších skupinách za přesně definovaných podmínek (sportovci s profesionální smlouvou, vrcholoví sportovci MO – AČR a MV ČR)
- svatby do 10 lidí za specifických hygienických podmínek

pondělí 27. dubna

- provozovny do 200 m², pokud nejsou v nákupních centrech nad 5 000 m² (netýká se provozoven, které budou otevírány v dalších etapách)

pondělí 11. května

- provozovny do 1 000 m², pokud nejsou v nákupních centrech nad 5 000 m² (netýká se provozoven, které budou otevírány v dalších etapách)
- autoškoly
- posilovny a fitness centra bez využití zázemí (sprchy, šatny)

pondělí 25. května

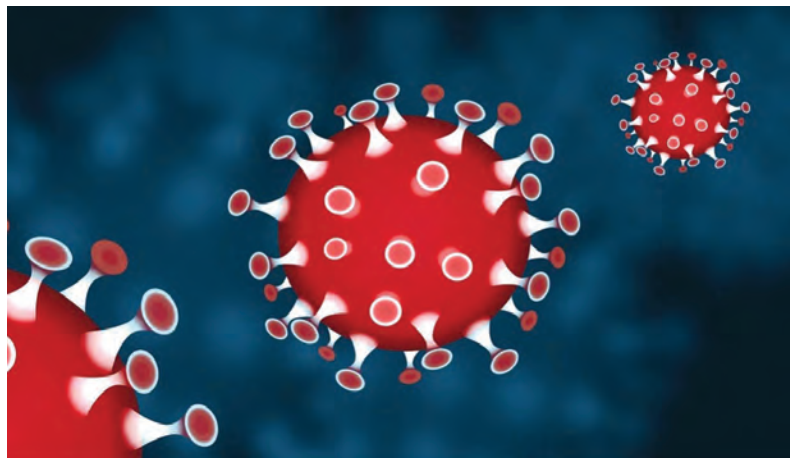
- restaurace, hospody, bufety, kavárny, vinotéky, pivotéky s prodejem přes výdejní okénko a v rámci venkovních (letních) zahrádek
- holičství a kadeřnictví, pedikúry, manikúry, solária, kosmetické, masérské, regenerační nebo rekondiční služby
- muzea, galerie a výstavní síně
- zoologické zahrady (pouze venkovní výběhy)

pondělí 8. června

- všechny provozovny v nákupních centrech
- provozovny nad 1 000 m², které nejsou v nákupních centrech
- restaurace, hospody, bufety, kavárny, vinotéky, pivotéky – vnitřní prostory
- hotely a další ubytovací zařízení (včetně jejich restaurací a kaváren)
- taxislužby (dosud nepovolené)
- živnosti, při kterých je porušována integrita kůže (tetování, piercing)
- divadla, zámky, hrady a ostatní kulturní aktivity za přesně definovaných podmínek
- hromadné akce s omezeným počtem účastníků
- kulturní, společenské, sportovní akce (do 50 osob)
- zotavovací akce apod. pro děti do 15 let věku
- další včetně opatření v cestovním ruchu
- svatby za specifických hygienických podmínek
- zoologické zahrady (včetně vnitřních prostor)

během června

- ostatní činnosti budou povoleny během června podle aktuální epidemiologické situace

Uvolnění ve školách a školských zařízeních

pondělí 20. dubna

- vysoké školy (vědecko-akademické instituce) - individuální aktivity pro studenty v posledním ročníku studia vždy do max. počtu 5 osob (týká se např. individuálních konzultací či zkoušek, zejména státních závěrečných či rigorózních), individuálně bude možné také navštívit knihovnu či studovnu, ale pouze za účelem příjmu či odevzdání studijní literatury

pondělí 27. dubna

- Otevrou všechny maloobchodní prodejny s výměrou do 200 metrů čtverečních. Opatření se však netýká obchodů, jež jsou v nákupních centrech nad 5000 metrů čtverečních. Ty zůstanou nadále zavřené. Rozvolnění se nevztahuje ani na provozovny, které budou postupně otevírány v dalších etapách.
- Stát umožní od 27. dubna za určitých podmínek konání veřejných bohoslužeb a náboženských obřadů.

pondělí 11. května

- studenti závěrečných ročníků středních škol, konzervatorií a vyšších odborných škol - výhradně pro účely přípravy na maturitní, závěrečné zkoušky a absolutoria
- individuální výuka na základních uměleckých školách a jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky

- prezenční výuka ve školách při dětských domovech se školou, výchovných a diagnostických ústavech

pondělí 25. května

- možnost osobní přítomnosti žáků 1. stupně základních škol a jejich organizované a zájmové aktivity nepovinného charakteru formou školních skupin - doporučeno 15 dětí ve skupině (jedno dítě v lavici), bez možnosti měnit složení skupin, roušky doporučeny
- (o nošení/nenošení rozhodne vyučující), povinně pak roušky ve společných prostorách školy.
- výuka a vzdělávání na základních uměleckých školách, jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky, výuka ve střediscích volného času a domech dětí a mládeže - max. 5 dětí

nejdříve 1. června

- možnost realizace maturitních a závěrečných zkoušek a absolutorí na konzervatoriích a vyšších odborných školách

- omezená možnost realizovat praktické vyučování (odborný výcvik) na středních a vyšších odborných školách - podmínky obdobné jako u školních skupin

červen

- možnost realizace jednotných přijímacích a školních přijímacích zkoušek na středních školách
- realizace konzultací či občasných vzdělávacích aktivit v menších skupinách žáků na 2. stupních základních škol a školách středních, a to formou třídnických hodin

Nejnovější informace naleznete na těchto odkazech:

- Speciální web Ministerstva zdravotnictví: www.koronavirus.mzcr.cz
- VLÁDA.CZ: <https://www.vlada.cz/>
- Ministerstvo vnitra ČR: <https://www.mvcr.cz/clanek/coronavirus-informace-mv.aspx>
- Souhrn opatření Ministerstva zdravotnictví ČR: <https://koronavirus.mzcr.cz/souhrn-vsech-platnych-opatreni-na-uzemi-cr-behem-nouzoveho-stavu/>
- Doporučení Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje: <http://www.khsova.cz/homepage/korona-virus>

Informace jsou zpracovány k datu 15. 4. 2020.

Radim Herudek

Vybráno z Výroční zprávy starosty obce

Obecní budovy a majetek obce

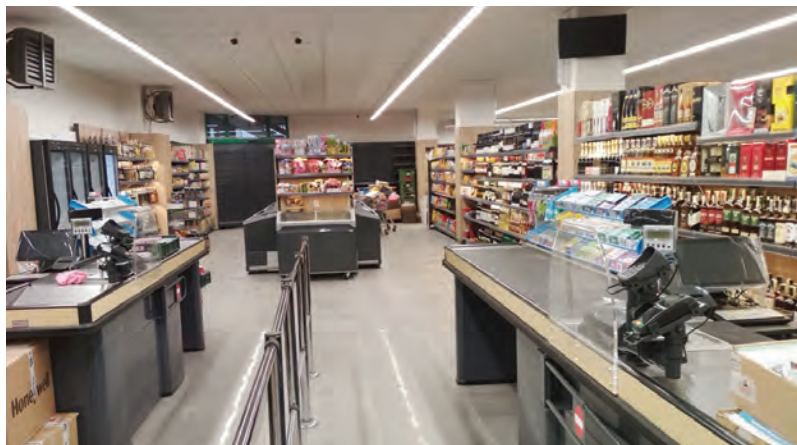
Dlouhodobý hmotný majetek	Pořizovací cena
Budovy a stavby	658 767 815,02
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	27 477 012,79
Pěstitelské celky trvalých porostů	0,00
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	11 300 041,10
Pozemky	23 110 268,89
Drobný majetek pod 3 000,- Kč, podrozvah. evidence	1 131 119,69
Umělecká díla a předměty	47 930,00
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	11 004 515,45
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	36 000,00
Dlouhodobý hmotný majetek celkem k 31. 12. 2019 (bez podrozvahy)	732 874 702,94
Dlouhodobý nehmotný majetek	Pořizovací cena
Software	149 542,75
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	434 922,58
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	0,00
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00
Jiný drobný nehmotný majetek pod 7 000,- Kč	6 534,00
Jiný drobný majetek pod 3 000,- Kč	0,00
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem k 31. 12. 2019	590 999,33

(Uvedené hodnoty majetku obce jsou pořizovací, včetně provedeného technického zabezpečení budov, a neodpovídají tržním cenám. Zůstatková hodnota je cena pořizovací snižená o opravy majetku. Pojištění majetku obce je u pojišťovny Generali.)

Budovy v majetku obce	Ulice	Pořizovací cena	Technické zhodnocení v roce 2019	Zůstatková cena
Zámek Bolatice - OÚ	Hlučínská	19 983 348,32		14 297 475,32
KD Bolatice	Svobody	7 700 781,45	1 364 207,04	6 591 180,49
Hala montovaná v KD	Svobody	59 428,20		38 501,20
Rest. Pod Kostelem	Svobody	2 921 713,29	116 585,00	2 162 103,29
Budovy ZŠ	Školní	73 054 906,04		21 649 627,04
Budova školní jídelny	Luční	3 001 413,84		2 355 099,84
Budovy MŠ (bývalá kotelná, TTC)	Slunečná	5 878 014,22		5 497 207,22
Budovy MŠ	Luční	10 142 297,99		5 624 625,99
Budovy MŠ	Hlavní	2 772 614,00		863 809,00
Budova MŠ - přístavba	Hlavní	7 787 133,12		7 685 051,12
Dvojdomek, areál ZŠ	Slunečná	925 317,20		631 951,20
Hasičská zbrojnice	Souběžná	2 605 040,68		2 202 009,68
Hasičská zbrojnice	Bělská	3 156 937,00		1 597 210,00
Turistická základna	Svobody	2 232 541,82		1 531 771,82
Sociální byty	Nádražní	8 863 590,12		8 213 668,12
Autobusové čekárny	Hlučínská, Opavská, Ratibořská, Nádražní	292 404,00		200 003,00
Autobusové čekárny skleněné	Hlučínská, Opavská, Ratibořská, Nádražní, Hlavní	1 319 130,73		1 313 656,73
Altán Borová	Bělská	120 123,00		110 205,00
Reklamní stojan před DOS	Hlučínská	41 570,61		37 796,61
Dům obchodů a služeb	Hlučínská	5 659 267,56		2 996 976,56
Dům obchodů a služeb - TZ	Hlučínská	3 184 148,61		3 026 860,61
Budovy koupaliště	Ke Koupališti	11 806 389,24	3 254 130,57	9 474 342,81
Bytový dům	Družstevní	2 036 834,00		1 015 838,00
Dům s pečovatelskou službou	Luční	15 737 401,00		8 054 675,00
Zdravotní středisko	Opavská	10 833 235,00		9 032 736,63
Budova MTZ	Ratibořská	4 063 896,19	152 440,56	3 671 682,75
Přístavba sběrný	Hlučínská	4 658 537,80		3 346 449,99
Hřbitov	Slunečná	1 589 881,90		1 247 506,90
Dřevěná chata Ruždina	Ratibořská	80 000,00		55 432,00
Budovy na hřišti FK	Opavská	2 843 526,28	307 545,71	2 723 351,99
Přístavba sociálek FK	Opavská	1 179 809,41		1 038 460,41
Úpravy venkovní na FK	Opavská	1 165 066,00		852 056,00
Sociální zařízení hřiště	Bělská	289 506,00		244 356,00
ČOV Bolatice		33 774 295,00		28 511 402,00
ČOV Borová		17 512 418,80		14 158 514,80
Skanzen	Svobody	383 192,00	1 106 167,56	1 429 840,56
Buňka UnicoModular	Opavská	326 580,00		287 050,00
Kotce pro psy	Ratibořská	56 547,68		53 387,68

Obchodní středisko TEMPO je modernější

Dne 1. dubna bylo po téměř sedmi týdnech znovu otevřeno obchodní středisko TEMPO. Vedení TEMPA plánovalo rekonstrukci již řadu měsíců, a tak 17. února začala rekonstrukce obchodu, který byl otevřen před 40 lety. Uzavření obchodu však zkomplikovalo nákupy občanům, ale mnohem horší to bylo v době, když se zavedla opatření v boji proti koronaviru. Ale i to se nakonec přežilo. Rekonstrukce se určitě povedla, obchod je prostornější, světlejší, nabízí více sortimentu zboží, a je jen otázkou času, než si lidé zvyknou na to, ve kterém regále co je ☺.

Herbert Pavera

Den Země se poprvé od roku 1999 nekonal...

Obec Bolatice byla již 21x pořadatelem mezinárodní akce Den Země. Poprvé jsme ho uspořádali v roce 1999. Každoročně jsme vysadili několik stovek stromků a uklidili příkopy podél hlavních cest, kolem polních cest, vyčistili les i Naučnou stezku v Chuchelenském lese. Letos jsme museli vše z důvodu vyhlášení nouzového stavu odložit, pravděpodobně na podzim. A to jsme plánovali vysadit 4 500 stromků, které již byly objednány. Větší část objednávky šla naštětí zrušit (cca 2 500 ks). Zbýlých 2 000 ks objednaných stromků vysadili pánové Radek a Vláštlav Polášek na staré skládce v Bolaticích, za hrází č. IV na ulici Ratibořská. Moc jim děkujeme.

Herbert Pavera

Nejsvětější Svátost Oltářní putovala Bolaticemi

Římskokatolická farnost společně s obcí pořádala na Květnou neděli jízdu v kabrioletu s Nejsvětější Svátostí Oltářní po ulicích naší obce.

Základní myšlenkou pana faráře bylo, že když nemohou lidé do kostela, půjde Nejsvětější Svátost Oltářní za nimi ☺. A také chtěl pan farář všem požeňnat v této nelehké době.

A tak jsme díky vstřícnosti Auto Moto Clubu Kravaře a panu Šimonu Jantovi z Malých Hoštic, který poskytl a jezdil se svou Škodou Octaviou, vyrazili po 9:00 hod. po téměř všech ulicích v Bolaticích a Borové.

I když jsem měl v první chvíli, kdy mi pan farář o té myšlence říkal, trochu pochybnosti, tak realita mne doopravdy nadchla. Řada lidí měla vyzdobena okna svíčkami, soškami Panny Marie, kříži a samozřejmě nechyběly ratolesti. A hlavně, lidé nás čekali ve svých dvorcích, na chodníku před domy (vždy s rouškami ☺) a jsem přesvědčen, že byli velmi potěšeni ze setkání s panem farářem a s Nejsvětější Svátostí Oltářní. A mnozí říkali, že měli „husí“ kůži a byli dojatí.

Panu faráři patří velký dík za skvělý nápad!

Herbert Pavera

Bezpečnost na veřejných komunikacích v obci

Vážení spoluobčané,

Komise pro bezpečnost a krizové řízení se na svém nedávném zasedání zabývala také problematikou bezpečnosti na veřejných komunikacích v obci. Máme zde v nebyvalém množství vybudována parkoviště pro osobní automobily, v některých částech obce jsou instalovány zpomalovací prahy (retardéry). Máme ulice, které jsou označeny jako obytné zóny, kde bychom jako řidiči měli brát na vědomí jak parkování, tak i rychlost jízdy. Na některých vjezdech do obce jsou instalovány semafore. Tato všechna vyjmenovaná a další nejmenovaná opatření jsou provedena proto, aby se jak občané Bolatic, tak i návštěvníci v naší obci mohli bezpečně pohybovat po veřejných komunikacích. I přesto všechno oprávněně zehráme na neukázněné řidiče či spoluobčany.

Problém, který spatřují členové komise, ale i řada dalších občanů, včetně řidičů, je ale i v tom, že jsou věci, které prakticky vedení obce nemůže ovlivnit. Je to jen na nás, občanech a vlastních pozemcích.

Proto se jako komise obracíme na ty vlastníky pozemků, kteří mají své soukromí chráněno různými způsoby, např. natažením fólií na plot, ale především výsadbou zelených ozdobných stěn v blízkosti hranice pozemku, aby při údržbě této zeleně měli na paměti, že tato může vytvářet nebezpečné situace. A to především v rozhledových poměrech řidičů do křižovatky. Takové zelené stěny brání na mnoha místech i v pohodlné chůzi po chodnících, když zasahují svým vzrůstem přes oplocení do průchozího profilu chodníků.

Jsem si vědomi toho, že by nebylo vhodné, aby obec nařizovala občanům, jak a kdy provádět údržbu takových zelených stěn. Nikdo majitelům zeleně nezalívá, že si chtějí chránit své soukromí. Na druhou stranu je potřeba si uvědomit, že i ti, kterým se brání v rozhledu do křižovatek, nebo je jim znepříjemňován pohyb po chodnících, by byli rádi a vděční za bezpečné a pohodlné užívání komunikací i chodníků.

Nešvarem je i to, že někteří občané jedno, nebo v některých případech i obě křídla svých bran otevírají do chodníků nebo do průjezdného profilu komunikací. Tento problém se dá zcela jistě pochopit, ale je nepochopitelné, že když se z pozemku vyjede nebo se na pozemek vjede, dotýká se není schopen okamžitě tuto bránu zavřít a vše tak vrátit do bezpečného stavu.

Prosíme proto o pochopení, ale i o toleranci ke spoluobčanům. Bezpečnost se dotýká nás všech.

Komise pro BaKŘ

Informace ze Senátu

Březnová schůze Senátu proběhla v druhé polovině měsíce (18. a 25. 3.). Vzhledem k mimořádnosti situace byly schůze jednodenní a byly doprovázeny zprůsvětňujícími bezpečnostními i hygienickými opatřeními. Zkrácen byl mimořádně i program jednání, který měl původně 29 bodů. Organizační výbor se ale rozhodl zařadit jen 11 bodů (resp. 5, přičemž nejdůležitějším bodem byla aktuální situace v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu a rozšiřující se nákaza koronavirem). Senát přijal stanovisko, ve kterém vyzval vládu hlavně k pravdivému informování o aktuální situaci a aby zajistila dostatek ochranných pomůcek pro všechny občany.

Díky novele zákona o pozemních komunikacích dostanou po letech starostové konečně možnost bez zbytečného papírování odtahovat mnohdy nebezpečné autovraky z ulic obcí a měst. Za zmínku rovněž stojí drobný pozměňovací návrh, který Senát schválil v rámci projednávání novely zákona o ochraně veřejného zdraví. Díky němu by nebylo nutné očkovat děti proti žloutence typu B před nástupem do mateřské školy, jelikož k přenosu dochází pouze při transfuzi krve nebo pohlavním stykem. Změnu musí posoudit ale ještě poslanci. Podstatnou změnu dostala díky přijetí pozměňovacího návrhu Hospodářského výboru novela daňového řádu. Podnikatelé jistě ocení zkrácení, resp. zachování lhůty pro vrátku DPH ze 45 na 30 dní. Prodloužení lhůty na 45 dnů, jak navrhoval MF, by totiž dopadlo nejvíce na malé a střední podnikatele, kteří budou nyní nejvíce potřebovat pomoc státu. I tuto změnu ale budou muset posoudit poslanci.

První dubnová schůze proběhla 9. dubna opět za mimořádných bezpečnostních opatření. Vzhledem k povaze návrhů bylo zapotřebí sejít se co nejdříve, a proto se senátoři sešli o týden dříve, než bylo v původním plánu. Na programu schůze byly tři důležité návrhy zákonů. I přes výhrady k některým detailům byly všechny tři zákony schváleny, protože jak se říká „Kdo rychle dává, dvakrát dává“.

Díky zrychlenému schválení by už v následujících dnech mohli OSVČ dostat kompenzační bonus ve výši 25 000,- Kč. Týkat se to bude nejen hlavní činnosti, ale částečně i vedlejší. Díky návrhům opozičních poslanců půjde vše vyřídit dokonce e-mailem. Návrhy zatím bohužel nepamatují na OSVČ s dalším zaměstnáním, byť na zkrácený úvazek, či pracující na Dohody o PP a Dohody o PC. Senátoři vyzvali vládu, aby kompenzace navrhla v dalších návrzích zákonů. Díky dalšímu návrhu dojde k zjednodušení vyplácení dávek. Nebude totiž nutné dokládat úřadům práce příjmy a náklady za první letošní tři měsíce. Dávky se totiž vypočítají z posledních tří měsíců minulého roku. Týkat se to bude příspěvku na bydlení, přídatku na děti i příspěvku na péči.

Třetí návrh se týkal zákona o zaměstnanosti. Konkrétně nezaměstnaní nebudou muset na úřady práce osobně. Přihlásit se do evidence uchazečů o zaměstnání totiž půjde poštou i elektronicky. Volnější režim pak bude i u dokládání neschopenek. Ty mohou nezaměstnaní doložit až do 3 dnů. Firmy zaměstnávající handicapované nebudou muset v rámci žádosti o příspěvek na mzdy dokládat tzv. bezdlužnost. V neposlední řadě se změny týkají firem, které využívají možnosti kurzarbeitsu a budou uzavírat smlouvy s úřady práce. Smlouvy budou platné ihned, ne až po zveřejnění v registru smluv.

Na druhé mimořádné schůzi Senátu 16. a 17. dubna jsme projednali mimořádný balík protikoronavirových zákonů. Co by Vás mohlo zajímat nejvíce? Cestovní kanceláře budou moci za zrušené zájezdy vydávat klientům poukazy na novou dovolenou. Pokud poukaz do srpna 2021 nevyužijí, budou mít nárok na vrácení peněz. Poukaz bude samozřejmě pojištěný a díky návrhu opozice vás bude cestovka o všem detailně informovat. Výjimku mají ale „zranitelné skupiny“, mezi které patří senioři nad 65 let, zdravotně postižení, nezaměstnaní, rodiče na mateřské nebo rodičovské dovolené či lidé, osamělí samozvítelé a samozvítelé a školy v případě školních zájezdů. Ti budou moci poukaz úplně odmítnout a dostanou peníze rovnou zpátky.

Důležité jsou také novinky pro všechny studenty i uchazeče. Uchazeče bude zajímat, že přijímačky proběhnou nejdříve 15 dnů po otevření škol a bude je možné dělat klasickou formou, ale i na dálku přes internet. Maturitní vysvědčení bude nutné dodat do 45 dnů od začátku výuky. Na dálku půjdou řešit i státnice. Mimo to budou moci VŠ prodloužit akademický rok a odpustit studentům poplatky za příliš dlouhé studium, které bohužel nezavinili.

Díky schválené novele si budou moci lidé i firmy v souvislosti s koronavirem požádat banku o přerušení splácení spotřebitelských i podnikatelských úvěrů a hypoték o tři, nebo šest měsíců. Půjde to však jen u smluv, které byly sjednány a peníze čerpány před 26. březnem. Pronajímatelé bytů například přes Airbnb budou povinni poskytnout úřadům informace o zákaznících. To by mělo pomoci při budoucím trasování hostů při výskytu koronaviru. Naopak jsme do Poslanecké sněmovny poslali nazpět návrh zákona o nájemním bydlení. Co je podstatou? Návrh má přinést jistotu lidem, že nedostanou výpověď z bytu, když nebudou nyní schopni platit nájem. Půjde o lidi, kteří kvůli koronaviru přišli například o zaměstnání nebo jiný zdroj příjmu. Nájemné by museli splatit do konce letošního roku. V Senátu jsme se ale shodli, že by garanci za nájem měl mít stát, takže za 80 % nájmu by měl ručit majitelům bytů právě stát. Se stejnou změnou jsme poslancům vrátili i návrh, který řeší nájemné firem. I u nich by měl nést stát garanci za nájem až do výše 80 %.

Senát se bohužel neshodl a nepřijal usnesení k novým pravomocem policie, takže zákon začne platit druhý týden v květnu. Policie nově může za porušení vládních nařízení vyhlášených v rámci nouzového stavu pokutovat na místě do 10.000 Kč. (Už dnes se mohou trestat ve správním řízení, která využívají hygienická stanice) Většina prohrávků se hlavně dá řešit domluvou a u toho bychom měli zůstat.

Senátoři naopak rovnou zamítli a poslali zpět poslancům návrh, který umožňoval lékařům ze zemí mimo EU i bez předepsaných aprobačních zkoušek sloužit v nemocnicích. Senát zamítl návrh vlády na rozvolnění pravidel pro hospodaření státu a tvorbu budoucích deficitů. Na tomto zamítnutí jsme se shodli i s Národní rozpočtovou radou.

Koncem dubna proběhla další schůze Senátu, ale o ní až příště ☺.

Více informací o práci senátorů i o dění v Senátu najdete na www.senat.cz. Herbert Pavera

Zero waste v době koronaviru: Je bezpečnější dát přednost jednorázovým obalům?

Ochody v současné době přistupují k nejrůznějším opatřením, která minimalizují kontakt zákazníka a prodejce a kumulaci více zákazníků v uzavřených prostorech. Nakupovat bezobalově je tak o něco složitější než obvykle, při správné hygieně ale epidemie nemusí být důvodem zcela zavrhnout své nákupní návyky.

I v současné době je možné žít zero waste, důležitá je hygiena. V důsledku prohlášení Svazu obchodu a cestovního ruchu se některé bezobalové i klasické obchody rozhodly dočasně změnit způsob výdeje svého zboží. Z některých se staly pouze výdejny, jiné nepřijímají vlastní obaly, další umožňují nabírat potraviny pouze s jednorázovými igelitovými rukavicemi. Mnoho z bezobalových prodejen i nadále umožňuje nakoupit do vlastních nádob, proto pokud v současné době jdete nakoupit, nejdříve si ověřte, jak s doporučeními naložil zrovna váš obchod.

Stačí mýdlo a voda

Ani v současné době se nemusíte svého životního stylu vzdát. Podle mikrobioložky Vineety Menachery z texaské univerzity i dalších odborníků není virus COVID-19 nijak unikátně odolný a jako prevence stačí mýdlo a voda, proto se také v současné době doporučuje dbát na zvýšenou hygienu; především si častěji mýt ruce. To platí i pro obaly. Virus přežije na plastovém či kovovém povrchu od dvou do devíti dnů, ale pouze za předpokladu, že byste tak dlouho nechali krabičku či sklenici ležet.

„I relativně malé čištění virus rozpustí nebo zničí, takže pokud použijete něco s 60–70% ethanolem, virus zničíte za méně než 60 sekund,“ upřesnila Menachery pro web Grist.

Používání vlastních obalů je tedy bezpečné i v současné době, ale je důležité po každém použití nádoby důkladně vymýt, ideálně v myčce nádobí, která nejen šetří spotřebu vody, ale viry a bakterie zahubí spolehlivě díky delšímu cyklu mytí a sušení a vyšší teplotě.

Oproti tomu jednorázové obaly mohou v některých případech přenášet viry snadněji, protože leží ladem delší dobu bez jakéhokoli umytí – ve skladu, při transportu a následném použití.

„Nákup do vlastních nádob jsme vyhodnotili jako bezpečný i v porovnání s prodejem v běžných obchodech, kde zákazníci přicházejí do styku s mnoha obaly, na nichž se virus může držet dlouho. Naši zákazníci mají na prodejně k dispozici dezinfekční gely a jednorázové rukavice a všichni dle nařízení vlády nosí ochranné roušky. Zákazníkům jsme také doporučili své obaly pečlivě vymývat, a to nejlépe v myčce na nejvyšší možný stupeň,“ uvedla projektová manažerka pražských prodejen Bezobalu Alžběta Maryšková.

V obchodech Bezobalu dezinfikují všechna místa, se kterými zákazníci přicházejí do styku a upřednostňují bezkontaktní platbu kartou. „Do budoucna zvažujeme i výdejový nebo rozvázkový prodej,“ doplnila Maryšková.

Jednorázové obaly využíváme dál

„Před karanténou jsme nakoupili tak jako obvykle v bezobalovém obchodě a teď hlavně vyjídáme zásoby. Rozhodnutí obchodů nedávat potraviny do vlastních obalů respektujeme, nijak to nemění naše návyky. Obaly si schováme pro další použití a až to všechno skončí, snad je vrátíme do obchodu, kde je využijí na něco jiného,“ říká Helena Škrdlíková z projektu Czech Zero Waste. Co se týká znovupoužitelných lahví a hrnků na kávu, je na místě při jejich používání větší obezřetnost, ale není problém je využívat i nadále. Při naplňování dbejte na to, abyste se náustkem nedotýkali zdroje vody a před i po použití si opláchněte láhev i ruce vodou a mýdlem. Jakmile budete doma, umyjte láhev či hrnek v myčce, pokud to umožní.

Podporovat organizace, které se chovají s respektem k životnímu prostředí, je v současné době o to důležitější, že mnohá témata spojená s klimatickými změnami a životním prostředím ve zprávách o epidemii zapadají. A i když mnoho z obchodů v současné době nenabízí zcela bezobalovou alternativu, nabádají své zákazníky k udržení přízně, aby mohli fungovat i po překonání současné epidemické krize, kdy opět nabudou na síle otázky krize klimatické.

Převzato z internetu:

Mikšová, Markéta. Zero waste v době koronaviru: Je bezpečnější dát přednost jednorázovým obalům? In: Zajímej se. [online]. 21. 3. 2020. [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z <https://zajimej.se/zero-waste-v-dobe-koronaviru-je-bezpecnejsi-dat-prednost-jednorazovym-obalum/>

Foto: Markus Spiske, Unsplash.com

Upozornění!

Prosím! Pokud při nákupu použijete jednorázové rukavice, nenechávejte je odložené ve vozíku či košíku! Snadno vyletí a zachytávají se pak v keřích, na stromech...

A pokud vyrazíte do přírody a vezmete si s sebou občerstvení (voda v PET lahvi, chipsy, bonbóny atd.), doneste si prázdné obaly také zpátky domů ☺. Když jste je dokázali donést plné tam, pak vám přece nemůže být zatěžko donést je zpět prázdné ☺.

Příroda je pro nás všechny, tak ať tak i vypadá a zůstane.

Foto: internet

Zprávy z knihovny

Cestovatelské přednášky v knihovně

Než se na dobu neurčitou uzavřely knihovny, muzea, galerie a další kulturní instituce, v knihovně proběhly dvě cestovatelské přednášky.

Tou první byla přednáška Honzy Hanzlíka z Bolatic, který byl na cestě Pacifickou hřebenu 154 dní a ušel 4 286 km. Viděli jsme krásné fotografie a videa a myslím, že každý z účastníků alespoň jednou pocítil něco jako závist... A mnohokrát velký obdiv. Byla to jedna z nejúspěšnějších přednášek, která v knihovně proběhla – dokonce jsme si museli

vypůjčit židle, aby se místo dostalo na každého návštěvníka!

Tou druhou byla přednáška bolatického rodáka Lukáše Herudka, se kterým jsme se vydali poznávat krásy africké Namibie. Samozřejmě ne fyzicky, jen díky fotkám a videím, ale i tak to stálo za to. Oceňujeme zejména, že přednáška byla vedena převážně v řeči „po našemu“, přednáška tak dostala jiný rozměr ☺. Všichni účastníci také měli možnost ochutnat sušené antilopí maso.

Jana Štěpáníková

Oceňování nejlepších čtenářů

Stalo se již tradicí, že v měsíci březnu oceňujeme naše nejlepší čtenáře. Kritériem pro výběr není jen počet přečtených knih, ale třeba i účast na akcích knihovny, neplacení upomínek atd. Kdo byl nejlepší za rok 2019 a jak si jednotliví čtenáři vedli?

Kategorie žena a zároveň UČITELKA ROKU - Mgr. Andrea Pavlíková (121 výpůjček)

Kategorie muž - Karel Valica (74 výpůjček, bohužel se nemohl zúčastnit)

Kategorie dívka - Anastázie Migotová (106 výpůjček)

Kategorie chlapec - Ondřej Vlček (99 výpůjček)

Za účasti ředitelky Knihovny města Ostravy Mgr. Miroslavy Sabelové, ředitelky PhDr. Libuše Foberové, Ph.D. a metodičky PhDr. Marie Šedé z Moravskoslezské vědecké knihovny a starosty obce Mgr. Herberta Pavery byly oceněným předány dárky, mezi kterými nemohly samozřejmě chybět knihy. Káva, zákusek a neformální povídání jsou již nedílnou součástí této milé akce.

Mgr. Andrea Pavlíková je také nejlepší čtenářkou - učitelkou v Moravskoslezském kraji, gratulujeme!

Foto: Marie Šedá, Jana Štěpáníková

Knihovna v době koronavirové

Ani knihovně se opatření v boji proti koronaviru nevyhnula. Pro veřejnost máme zavřeno, ale do zaměstnání chodíme, práce je dost. Po otevření na vás, naše čtenáře, budou čekat nové obalené knihy a velká kupa žhavých novinek. Vyřazujeme poškozené a zastaralé knihy, třídíme, organizujeme, děláme pořádek, připravujeme nové programy pro školku i školu. Už se na vás moc těšíme!

TIP PRO VÁS:

Vše podstatné, co potřebujete pro psaní diplomky nebo pro trávení volného času, když jsou knihovny zavřené, máte dostupné jednoduše a přehledně z jednoho místa. Studenti VŠ pozor! Najdete zde i odkaz na dočasně zpřístupněné digitalizované fondy Národní knihovny ČR i Moravské zemské knihovny, které až dosud byly dostupné jen ze studoven. Intenzivně na tom pracovala Moravská zemská knihovna ve spolupráci s vývojáři NK ČR několik dní i nocí. Poděkování zasluhuje Díla, Ochraná organizace autorská a Svaz českých knihkupců a nakladatelů za svolení!

https://protiviru.knihovny.cz/

(Část textu převzata z FB MZK Brno.)
Jana Štěpáníková

Zahrádkáři informují

Zahrádkářská sezona se v květnu rozbíhá do plných obrátek. Vše se točí okolo výsevů a výsadby různých druhů zeleniny a okrasných květin, i když většina semen je již zasetá. Velkou roli nyní hrají „ledoví muži“ Pankrác, Servác a Bonifác, kteří připadají na dny 12., 13. a 14. 5. Před ledovými muži by se neměly vysazovat choulostivější druhy zeleniny, jako papriky, rajčata, okurky, cukety, tykve, fazole. Při mrazivých nocích je vhodné přikrýt choulostivé rostliny netkanou textilií. Všechny rostlinky budou během teplých jarních dnů potřebovat dostatek vláhy, je proto vhodné půdu kolem nich zamulčovat, je-li již prohrátá. Mulč udrží vláhu v zemi a zároveň zabrání růstu nežádoucích plevelů. Také ovocným stromům a keřům půdu kolem kmenů prokypříme. Zaléváme jen při velmi suchém a horkém počasí. Pozor na to, abychom nemokřili listy na okurkách, tvoří se pak na nich plísň. Jahody nezaléváme na květy a plody, ty pak zahnívají. Začínají kvést peckoviny, a to je nejvhodnější doba pro jejich řez. Řezem se provzdušní stromům koruna a tím se částečně zabrání šíření houbových chorob. Ořešák prořežeme v době, kdy jsou letorosty dlouhé 5 - 10 cm, aby rány nesly. Po odkvětu prořežeme okrasné mandloně. Pro zahrádkáře jsou obávaným neštěstím jarní mrazíky, kdy hrozí zmraznutí květů, pupenů a mladých výhonků na stromech. Určitou ochranou je proti tomu postřík vodní mlhou. I přesto, že voda na větvích zmrazne, rostlina se nepoškodí, protože mrznutí vody uvolňuje teplo. Přímou na záhony v květnu vyséváme ředkvičky, ředkev, brokolici, mangold, celer, špenát, cukrovou kukuřici. Vysazujeme předpěstované saláty, kedlubny, červenou řepu, pór, růžičkovou kapustu. Vysazujeme sazenice rajčat a paprik a také bylinky. Mezi zeleninu vysejeme aksamitník (afrikány), lichořeřišnici nebo měsíček, tyto rostliny ji ochrání před některými škůdci. Jednou za 3 týdny postříkáme stromy kopřivovým záklusem. Ten slouží jako organické hnojivo, posiluje rostlinu a působí proti některým škůdcům. Výluh také nalijeme ke kmenům stromů a keřů a aplikujeme jej i na zeleninu. Po ledových mužích vysadíme letničky, které jsme si předpěstovali, ven do truhlíků a záhonů. Začátkem května vysadíme hlízy jirín a mečků, gladiolů, mombrecii, dosny. Sázíme růže. Popínáme letničky vysazujeme k tyčkové opoře. Dokvétajícím cibulovinám odstraníme semeníky a necháme je do konce května zatáhnout. Přihnojujeme a sekáme trávník. Postaráme se také o jezírko, přemístíme do něj zazimované lekníny. Rašící lilie chráníme před slimáky tak, že je přes noc přiklopíme květináčem. Ptákům rozstavíme na zahradu napajedla. Jako první v květnu začínají zráť třešně a také plody zimolezu kamčatského, známého také pod názvem kamčatská borůvka. Louky jsou plné žlutých květů pampelišek, ze kterých můžeme připravit med či pampeliškové víno. Využijeme výhonků rebarbory na skvělou buchtu. Rebarboru sklízíme tak, že list vylomíme celý, neřezeme jen jeho část, zbytek by totiž mohl zahnívat a nakazit tak celou rostlinu. Trvalé byliny již také bohatě rostou, využíváme je do polévek a jiných pokrmů. Sklízíme také chřest. Z pařeniště sklízíme salát, ředkvičky a špenát.

Foto: Jill Wellington

Práce na zahradě už jsou v plném proudu a my si připomeneme, co se v měsíci červnu na zahradě děje a co bychom neměli opomenout. V červnu již začíná být horko a nezakrytá půda na záhonech rychle vysychá. Proto hned, jakmile vyjednotíte zeleninu, záhony přikryjte mulčem. Pokud však často prší a je vlhko, pak trávu jako mulč radši nepoužívejte. Rajčata, brambory, pórek a košťaloviny před zamulčováním ještě přihneme hlinou, tvoří totiž kořeny i na stonku. U rajčat odštipněte postranní výhonky. Hrách přihnojte popelem ze dřeva. Můžeme ještě vysadit salát, hrách, ředkev, mrkev, červenou řepu, kedlubny, čekanku, brokolici, cukety a kopř. Vysazujeme také sazenice póru, celeru, zelí, kapusty, květáku. Některé plody již dozrály, takže můžeme sklízet zejména angreš, rybíz, jahody. Také třešně už jsou červené. Sklízíme hrášek, saláty a košťalovou zeleninu, ředkvičky a kedlubny, jarní cibulku a první rané brambory. Hrušně a jabloně už nasadily plody a my, pokud chceme kvalitní a velké ovoce, bychom měli plody prořadit, a to na vzdálenost asi 10 cm od sebe. Ovoce, které spadne na zem, postupně odklízíme, aby se z něj nešířily choroby a škůdci. Ptáci již vyvádějí mladé a všude je jich plno. Nechcete, aby vám ozebávali zrající plody? Udělejte jim na vaší zahradě napajedlo. Ideální je malá tůňka nebo nádržka s vodou a bidýlkem, na které se ptáčky mohou posadit a dobře z něj kontrolovat okolí. Takže vám všem přeji hodně úspěchů při práci na zahradě a hodně radosti z plodů, které vypěstujete, ale i z krásy rozkvetlých dřevin a kytiček.

Za ČZS Matelský Karel

Zprávy ze ZŠ a MŠ Bolatice

Základní škola a Mateřská škola
Bolatice, příspěvková organizace

Školní 540/9, 747 23 Bolatice

UDĚLUJI POCHVALU ŘEDITELE ŠKOLY

všem rodičům
našich žáků

za příkladné zvládnutí současné situace, každodenní
trpělivost a snahu při plnění školních povinností.

Děkuji vám! Vím, že to není lehké, ale zvládáte to skvěle!

V Bolaticích dne 20. dubna 2020

Mgr. David Neuvald, ředitel školy

Hasičský ples s pochováním basy

Sbor dobrovolných hasičů již tradičně pořádá každým rokem ples s pochováním basy. Letos tomu nebylo jinak a akce se uskutečnila v sobotu 22. 2. 2020 ve 20:00 hodin v místním kulturním domě. Tento ples se nesl v duchu magického data s hvězdnou slávou. Ke vstupu do kulturního domu byl položen červený koberec, který měl tuto slávu započít. V prostorách šatny nemohl nikdo přehlédnout velké hvězdy naznačující chodník slávy. Dámy a pány přivítali při vstupu do sálu dva členové hasičského sboru s malou pozorností v podobě štamprličky. Po naplnění sálu a oficiálním zahájení starostkou sboru byl ples započat. V sále hrála skupina Drive a v banketce již třetím rokem DJ Kuchyňka, který hraje z vinylových desek.

Na 21:00 hod. si chlapi z výjezdové jednotky připravili pro všechny přítomné taneček, který vyvrcholil striptýzem. Ale nebojte se, nebyl to totiž takový striptýz, jak si každý myslí, byl volen tak, aby pobavil všechny přítomné, a tak tomu i bylo. Kluci si oblékli krásné červené pruhované trenýrky s velkou zadnicí, která rozesmála přítomné ženy i pány.

Po scéně se začaly prodávat lístky do tomboly v podobě ruliček, po rozbalení člověk hned zjistil, zda vyhrál či ne. Pokud ano, po půlnoci si odnášel svou výhru z bohaté tomboly.

V šatně se prodávaly krásné svítící náramky na hvězdný tanec, jenž vyvrcholil chvíli po 22:00 hod. Ze všech tanečních dvojic se losovaly celkem tři páry, které získaly krásné ceny.

Losování magického kvízu s připravenými otázkami, které pobavily ne jeden stůl, proběhlo na sále a poté na banketce kolem 23:00 hod.

Po již zmíněné tombole zahájilo pochování basy zvonění divadelního zvonku. Píseň ze známého

filmu a znělka oficiálně zahájily hvězdnou show. První v pořadí a celou scénku uvádějící nebyl nikdo jiný než zlatý slavík Karel Gott – Šimon Plaskura. Poděkoval všem přítomným a poté osobně představoval další známé domácí a zahraniční zpěváky, jako Michala Tučného – Aleš Seidl, Elvise Presleyho – Markéta Peterková, Věru Špinarovou – Radek Slivka, Alexandrovce – Barbara Plaskurová, Jana Ratajová, Kamil Mašík, Waldemara Matušku – Tomáš Osmančík, Dana Nekoněného – Andrea Pytlíková, Freddieho Mercuryho – Radim Plaskura, Ivetu Bartošovou – Marek Češka a Michaela Jacksona – Martin Pytlík. Odzpíváním písní se rozloučili zpěváci a zpěvačky s basou, tu odnášeli dva hrobníci (Světlu vstříc) Michaela Češková a Anastázie Schwanová do hvězdného nebe. Vyfocení se a následné rozloučení s publikem za velkého aplausu nás všechny velmi potěšilo. Poděkování patří také našemu střihači a zvukaři Jakubu Slivkovi, bez něj by to nebylo ono. Také i technikům Ivoji Ratajovi a Janu Peterkovi.

Ples ještě dál pokračoval skoro do čtvrté hodiny ranní, kdy odcházeli poslední tanečníci.

Velké poděkování patří všem, kteří se podíleli na hladkém průběhu plesu, na přípravách a organizaci, a také těm, kteří stáli u zrodu obou scének a choreografie. Poděkování patří také sponzorům, členům a všem hasičským nadšencům za sponzorské dary do tomboly, která byla velmi bohatá, obecnímu úřadu za zapůjčení výzdoby na sál a hospodě Pod Kostelem za zapůjčení paravánů.

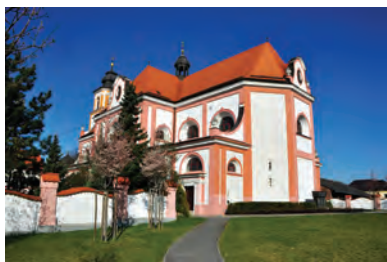
Těšíme se na Vás v příštím roce.

Za SDH Andrea Pytlíková

Příspěvek za Římskokatolickou farnost Bolatice

Jako lidé i jako farnost jsme prošli a procházíme obdobím, které bylo a je pro nás časem neznámým, jistě v mnoha ohledech náročným, i když jsme se již za tu dobu v něm naučili do jisté míry orientovat. Přesvědčili jsme se, že výrok z Matoušova evangelia - „Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.“ (Mt 25, 13) - není jen prázdným obsahem nicneříkajících slov, ale něčím, co vnějšku může nabrat praktickou podobu.

Žili jsme takřka bezstarostně s plány, že zítra uděláme to a ono, že zítra se setkáme s tím či oním člověkem, že zítra si zařídíme to, co jsme dnes nestihli, ale hlavně... že „zítra“ prostě bude. Nenapadlo nás, nebo spíše jsme si nepřipouštěli to, že zítra může být všechno jinak! Překvapila nás nemoc, která vklouzla do našich životů jako něco nečekaného. Zpočátku se nás možná zmocňoval strach, obavy, nejistota, jak co bude... Nemoc, která nám ukázala, že mnohé v životě není samozřejmostí, že někdy stačí opravdu málo, aby všechno bylo úplně jinak.

Najednou jsme se museli k mnoha věcem začít stavět jiným způsobem. Najednou nás začala omezovat různá nařízení a předpisy, ale jiné než ty, na které jsme byli doposud za běžného života zvyklí. Museli jsme začít respektovat to, co by nás respektovat „včera“ ani nenapadlo. Bylo a je to období náročné. Ale bylo a je to zároveň období mimořádných milostí, které nám něco podstatného mělo a má říct. Možná jsme dostali příležitost se polepsit, leccemu se naučit a pochopit to, co je v životě nejdůležitější.

A jaký měl tento čas dopad na naši farnost?

V souvislosti s nařízením vlády ČR, vyjádřením České biskupské konference a rozhodnutím biskupa Františka k situaci kolem pandemie koronaviru se po dobu trvání nouzového stavu zrušily všechny veřejné (nejen nedělní) bohoslužby, společné pobožnosti, duchovní obnovy, modlitební setkání a jiná shromáždění v kostelích, kaplích a jiných prostorách Římskokatolické církve. Všichni věřící jsou až do odvolání dispensováni (osvobozeni) od fyzické účasti na bohoslužbách. Bohoslužby je možné sledovat prostřednictvím křesťanských sdělovacích prostředků.

Mše svatá bez účasti lidu

Kněží slaví mše svatá bez účasti lidu na úmysly, na které by byly slouženy veřejně. Všechny zadané úmysly tedy P. Lesław odslouží soukromě podle toho, na jaký den byly přijaty. Mše svatá sloužena veřejně, nebo soukromě má stejnou platnost! Kdo by však chtěl úmysl mše svatě zrušit nebo přesunout, nechť se individuálně domluví na farním tel. čísle 731 625 635.

Ohlášky a pořad bohoslužeb

Po dobu trvání krizových opatření nevychází ani farní časopis Studánka, a to hlavně z distribučních důvodů. Veškeré potřebné informace získáte prostřednictvím nedělních ohlásek, které jsou zveřejňovány na webových stránkách farnosti a vyvěšovány na veřejných nástěnkách. Touto formou je také vydáván pořad bohoslužeb na další týden, kde farníci mají přehled o tom, za koho je aktuálně sloužena mše svatá otcem Lesławem bez přítomnosti věřících.

Pozastavení či změna formy příprav k udílení svátostí

V březnu a dubnu 2020 se ze stejného důvodu zrušila veškerá příprava a přednášky pro snoubence, které jsou povinné pro přijetí svátosti manželství. Jedná se o přípravu a přednášky v naší farnosti i mimo naši farnost. V případě potřeby se snoubenci mohou individuálně

obrátit na ŘKF v Bolaticích. Prosíme, sledujte pozorně webové stránky Děkanátu Hlučín nebo ŘKF Bolatice, kde budete o dalším postupu informováni.

Až do odvolání jsou přerušeny všechny přípravy na přijetí svátosti křtu a také návštěvy nemocných v Bolaticích a na Borově.

Vzhledem k tomu, že není možné se setkávat při výuce náboženství ve škole, připravují se děti, které letos poprvé přistoupí k 1. svátému přijímání a také ke svátosti smíření, stejným způsobem, jakým nyní probíhá školní výuka. Dětem jsou pravidelně posílány texty k jednotlivým hodinám náboženství prostřednictvím školních internetových stránek/Bakalář.

Podobným způsobem rovněž probíhá příprava na udílení svátosti biřmování. Toto období nemusí být obdobím jakéhosi útlumu, ale může být aktivní přípravou na biřmování a hledáním osobního vztahu k Bohu. Proto jsou biřmovancům e-mailem zasílány materiály k samostudiu a rozjímání.

První soboty v měsíci

Biskup František se s ohledem na nouzový stav v zemi také vyjádřil ke slavení devíti prvních sobot v měsíci, které jsou zasvěceny smíru a účtů k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Přestože se jedná o mimořádnou věc, účast na bohoslužbách o prvních sobotách prostřednictvím televizních obrazovek nebude do devíti sobot započtena. Až poté, co budou obnovy bohoslužby v kostele, každý může navázat na pořadí, kde před začátkem tohoto nouzového stavu skončil. Jedná se o oficiální vyjádření ze strany biskupství a pro nás je tudíž závazné.

Informace k pohřbům

Krizová opatření se rovněž dotýkají pohřbů. Na základě vydaných instrukcí děkana Hlučinského děkanátu sděluje, že až do odvolání budou pohřby prováděny následujícím způsobem:

Pohřeb do země

Kněz se s pozůstalými domluví na krátkém a jednoduchém obřadu na hřbitově, kde bude

zesnulý pochován. Jakmile to vývoj situace umožní, bude pozůstalým nabídnuto rekviem (zádušní mše svatá) mimo běžný pořad bohoslužeb v kostele, např. s podobiznou zesnulého na stojánku apod.

Rozloučení před kremaci

Na obvyklém místě u kostela (na starém hřbitově) bude vykonán v přítomnosti pozůstalých krátký obřad s rozloučením u rakve, která bude mimo automobil nebo v automobilu pohřební služby. Jakmile to vývoj situace umožní, pozůstalým bude nabídnuto rekviem v kostele, kdy např. urna s popelem zesnulého bude vhodným způsobem nainstalována.

Další opatření

V případě návštěv nemocných v nemocnici dáváte **přednost nemocničním kaplanům**, kteří jsou součástí personálu těchto zařízení. Potřebné kontakty na nemocniční kaplany najdete na webových stránkách naší farnosti v rubrice „Informace ohledně pohřbů“.

Bude-li potřeba udílet **svátost pomazání nemocných (zaopatřit)**, neváhejte a kontaktujte Farní úřad v Bolaticích.

Nejsou ani úřední hodiny a všechny nezbytně nutné záležitosti jsou řešeny po individuální domluvě.

Hlavní **vchod do kostela zůstává i nadále otevřen**, avšak jen v prostoru po mříž, kde jsou židle a klekátko. Farníci mohou využít i této možnosti pro osobní modlitbu a rozjímání.

Situace v naší zemi se rychle mění a vyvíjí, a proto může dojít k dalším změnám a opatřením. Prosíme, **pozorně sledujte webové stránky naší farnosti**, které jsou zvláště v tomto čase důležitým zdrojem informací. O veškerých změnách souvisejících s chodem naší farnosti vás prostřednictvím těchto webových stránek nebo obecního hlášení budeme včas informovat.

Na všechny v modlitbě myslí a ze srdce žehná P. Lesław.

Pravidelné nedělní adorace Nejsvětější Svátosti Oltářní

Klanění se Bohu není povinností, nýbrž privilegiem a hlubokou lidskou potřebou. Setrávání před svátostným Ježíšem dovoluje člověku vnímat jeho vůli s námi a také skutečnost, že v jeho světle, ačkoli jsme jakkoli nepatrní a hříšní, zůstáváme vždy těmi, které miluje a za které dal svůj život.

Od Velikonoc je proto v kostele sv. Stanislava o nedělích možnost účastnit se tiché adorace Nejsvětější Svátosti Oltářní, a to vždy v čase od 8:00 do 18:00 hodin. Vybízíme farníky k této individuální a soukromé modlitbě!

Platí stejná opatření jako v době Velikonoc. V kostele bude na jednu adorovat max. 10 lidí, z čehož jedna osoba se zaváže, že bude za příslušnou hodinu zodpovědná, a ta se také musí předem přihlásit do interaktivní tabulky, která je připravena na webových stránkách naší farnosti. Ostatní, do celkového počtu 10 osob, se hlásit nemusí. Ti mohou volně do kostela přicházet a odcházet.

V prostředním vchodu u mříže budou připraveny kartičky s čísly. Vstoupit může jen ten, kdo bude mít kartičku s číslem. Kdo vstoupí, kartičku si vezme a při odchodu z kostela ji na stejné místo odevzdá. Poté může vstoupit další adorující.

Před vstupem do kostela bude dbáno na hygienická opatření. Prosíme adorující, aby si před vstupem do kostela dezinfikovali ruce, v kostele se neshlukovali a udrželi od sebe vzdálenost min. 2 metry.

V případě, že nemáte možnost se do interaktivní tabulky zapsat, kontaktujte, prosíme, paní Pavlínu Řehánkovou na tel. číslo 728 733 409 a ta vám přihlášení zprostředkuje.

Individuální adorace o Velikonocích

Letos jsme nemohli prožívat velikonoční svátky v kostele, proto naše farnost hledala řešení, které by bylo v souladu s nařízením našeho státu i rozhodnutím otce biskupa.

Nabídnuta byla tak možnost prožít Květné neděle, Zeleného čtvrtku, Velkého pátku, Bílé soboty a nedělní slavnosti Zmrtvýchvstání Páně formou individuální adorace Nejsvětější Svátosti Oltářní v kostele, a to vždy od 8:00 do 18:00 hodin. Po tyto dny byla v kostele také připravena ve zjednodušené formě Getsemanská zahrada a Boží hrob. Farníci tak měli možnost k individuální a soukromé modlitbě. Vše probíhalo za přísných technických a hygienických opatření, která byla v souladu s platnými nařízeními.

Poděkování patří všem, kteří se v období velikonočních svátků jakýmkoliv způsobem zapojili do chodu ve farnosti, ať už výzdobou kostela, účastí na adoracích či přímo na adorační službě.

Svátostné požehnání Bolaticím a Borové

Na Květnou neděli, která letos připadla na 5. dubna 2020, jsme si připomněli Ježíšův slavný vjezd do Jeruzaléma. Letos jsme nemohli tuto významnou událost oslavit při bohoslužbách v kostele, proto jsme byli svědky mimořádné události. Právě toho dne, mezi 8:00 – 10:30 hodin, projížděl otec Lesław s Nejsvětější Svátostí Oltární v otevřeném autě ulicemi Bolatic a Borové a všem žehnal na znamení toho, že Bůh je náš skutečný ochránce a v jeho rukou je všechna moc na nebi i na zemi. Ještě před samotnou cestou otec Lesław požehnal celé farnosti od vchodu do kostela. Fotografie můžete zhlédnout na webových stránkách naší farnosti.

Za technické zajištění celé akce patří upřímné poděkování panu starostovi a panu řidiči, který otce Lesława vozil.

Vytvořili jsme duchovní most Bolatice - Paraguay

Od pondělí 30. března do úterý 7. dubna jsme se po devět dní ve spolupráci s řadovými sestrami v Paraguayi modlili na úmysl ponoření celé naší farnosti, státu a světa do Boží Krve a do Boží ochrany. Modlili jsme se buď Nověnu k prolité Krvě našeho Pána Ježíše Krista, nebo Litanii k Nejdražší Krvě Páně, a to každý den ve 20:00 hodin.

Poděkování patří všem, kteří se takto v modlitbě sjednotili prostřednictvím duchovního mostu Bolatice - Paraguay. Věříme, že společným úsilím se nám podařilo vyprosit hojnost Božích milostí zvláště v tomto čase.

Príspevky za Římskokatolickou farnost připravila Pavlína Řehánková

Vítání občánků

Narození dítěte je vždy mimořádnou událostí v rodině, která přináší velkou radost, ale i povinnost a zodpovědnost.

Naše obec vždy s patřičnou úctou ráda přivítá nové občánky.

Slavnostní uvítání malého človíčka do svazku obce se uskutečnilo 8. března v kulturním domě. Bylo přivítáno 36 dětí - 17 holčiček a 19 chlapčků.

Nejoblíbenější dívčí jména jsou Anna a Isabella a chlapčká Mikuláš a Tobiáš.

O uvádění programu a slavnostní přípitek se postaral pan starosta Mgr. Herbert Pavera.

Každé vítání nových občánků je obohaceno kulturním vystoupením. Opět se ho ujaly děti z Mateřské školy a školní pěvecký sbor. Sudičky nad kolébku popřály dětem zdraví, radost a štěstí. Na uvítanou do života darovala obec nejmladším občánkům finanční dar, osušku s vyřezaným jménem a pamětní list. Maminky byly obdarovány kytičkami.

Na závěr proběhlo společné focení a všichni měli možnost využít dřevěné kolébky, do které si mohli položit své miminko a vyfotit se se sudičkami.

Touto tradiční akcí děkujeme rodičům, že přivedli na svět občánka, který je nositelem života, lidského poznání, moudrosti, nese v sobě stopu naší minulosti, současnosti a budoucnosti.

Marcela Bochnáková

Zrušené akce

Obec Bolatice přistoupila vzhledem k momentální situaci pandemie ke zrušení, popř. přesunutí nejbližších akcí:

Divadelní představení Byt na inzerát (21. 3.); Beseda s Josefem Klímou (24. 3.); Povídaní se Zdeňkem Chlopčíkem (16. 4.); Den Země (21. 4.); Kabaret Hrdobci (23. 4.); Stavění májky na skanzenu (30. 4.); zábavní pořad s Ladislavem Špačkem (12. 5.); koncert kapely JELEN (22. 5.).

Vstupenky na placená představení je možno vrátit na OÚ Bolatice, pokladna, přízemí, **nejdříve po ukončení nouzového stavu**. Ostatní vstupenky (vstup zdarma) zůstávají v platnosti, pokud se akce v roce 2020 uskuteční.

Gabriela Bočková

Klub seniorů informuje

Jako každoročně se členové Klubu seniorů zúčastnili masopustního průvodu a veselí, který tento rok připadl na 25. února. Taneční skupina si připravila oblečení „jeptiška“. Oblečená v černém oděvu s bílými doplňky v něm vypadala velmi elegantně. Svým veselím, zpěvem a tancem zpestřila masopustní průvod. Vystoupením na filmovou hudbu „Sestra v akci“ a „Mamma Maria“, při které odhodila část oblečení jeptišek a tančila ve sportovním oděvu, jistě pobavila přítomné diváky.

Největší událostí Klubu seniorů minulého období bylo setkání se zástupci Klubu seniorů Královského města Slaný, které se konalo ve dnech 24. - 26. února. Čtyři seniorky přijely chvíli po poledni vlakem do Ostravy, kde jsme je vyzvedli a dovezli do Bolatic. V restauraci Pod Kostelem je přivítal pan starosta Mgr. Herbert Pavera, poobědvaly a následně se ubytovaly v penzionu na koupališti. V 15:00 hodin se setkaly s aktivními členy Klubu seniorů na pódiu kulturního domu. Od samého začátku setkání byla atmosféra velmi přátelská. Členky klubu je přivítaly povídáním a hlučinskými písněmi s přípitkem. Následovala prezentace obou klubů a seznámení se s jejich činnostmi. Prezentovaly jsme kroje, oblečení, vyšívané dečky a trásněné šátků. Seniorky ze Slaného předaly informace o jejich setkávání, činnosti a cestování. Čas rychle plynul. Večer jsme u piva v příjemné extroverce pohostinství Pod Kostelem den ukončily.

Ráno seniorky navštívily bolatický skanzen, prohlédly si expozice skanzenu, zhlédly program písní a povídání seniorek v hlučinském oblečení a nářečí. Poté navštívily kostel, kde je doprovázel a s historií kostela seznámil pan Dominik Teuer. I když počasí bylo uplakané, projely jsme autem Borovou i Bolatic a ukázaly jsme jim všechna zákoutí. Výstavnost Bolatic a úklidem byly seniorky velmi překvapené. Na oběd pozval pan starosta seniorky do Buly Arény. Příjemné posezení s panem starostou a panem farářem v nich zanechalo velmi silný zážitek. Následoval krátký odpočinek a poté účast na masopustním veselí.

Počasí nám odpoledne prálo. Průvod byl pestrý, nabídka pohoštění veliká. Kapela hrála do kro-

ku i k tanci a všichni se krásně bavili. Seniorky byly nadšené, že přijely do Bolatic v tuto dobu a mohly masopustní veselí sdílet s námi. V kulturním domě zhlédly masopustní program, setkaly se a diskutovaly s obyvateli Bolatic, kteří se jako děti po válce zúčastnili prázdninového pobytu v Královském městě Slaný. Ukázaly se i na tanečním parketu. Noční procházkou na ubytování jsme zážitky celého dne umocnily.

Následující dnes jsme odjely do Opavy, kde jsme procházkou opavskými parky a městem viděly překrásné budovy a seznámily se s historií města. Opava seniorky ze Slaného okouzila. Zajímaly se o ubytování na Opavsku, které by rády s větší skupinou v letních měsících navštívily.

Následoval přesun na nádraží Ostrava - Svínov a odjezd domů. Bylo to první setkání zástupců Klubu seniorů města Slaný a Klubu seniorů Bolatic. Pevně věříme, že se v budoucnu budeme u různých příležitostí setkávat.

Dne 10. března Ing. Radim Holeček, člen Krajské rady seniorů MSK, přednesl v banketce restaurace Pod Kostelem prezentaci o životě, filmové tvorbě a písničkách Waldemara Matušky. Přednášky se zúčastnilo 26 členek. Připomněly jsme si a zazpívaly písně svého mládí, které nás stále provází. Byla to jedna z posledních možností skupinového setkání před vyhlášením karantény.

Projekt s polskou skupinou Lyskor a další plánované akce jsme přesunuli na pozdější dobu. Místo toho skupina žen (na žádost pana starosty) zasedla k šicím strojům a šila pro potřeby obyvatel Bolatic roušky. Jednalo se převážně o švadlenky a šičky s praxí. Práce jim šla od ruky, a tak jsme poměrně rychle předaly obecnímu úřadu 1 730 ks roušek. Velké poděkování patří Ingrid Vaňkové, Daně Dudové, Zdeňce Barčové, Ludmile Dudové, Věře Bortlíkové, Zdeňce Kučerové, Monice Benešové, Anně Kožaně, Magdě Ratajové, Alžbětě Laborové, Jarmile Hrbáčové, Kristě Michalíkové, Anně Bečicové, Ludmile Hanzlíkové, Martě Hlučnickové, Radce Kovářkové, Drahomíře Kolarčíkové, Heleně Uvarové, Drahomíře Ondrové a Anně Řehánkové. V první fázi šičky sáhly do svých zásob pro gupy a lemůvky, použily gupy ze sponzorského daru Dany Musiolové, použily bavlněné látky Marie Dominikové, Brigity Diatkové, Zuzany Blahetkové, Lydie Peterkové, Ingrid Vaňkové, Kristy Klovské a posléze i materiály dodané Obecním úřadem Bolatice.

Za Klub seniorů Lydie Peterková

Folklorní sbor Borovanka

Folklorní sbor Borovanka opět sklídl velkou pochvalu a úspěch při svém posledním vystoupení v Ludgerovicích. Bylo to u příležitosti MDŽ a večerního posezení s hudbou, které pořádá spolek „Sousedé 55+ z.s. Ludgerovice“. Sklídily jsme slova uznání a velké pochvaly: „Dževuchy, máte krásné kroje, celkově vaše vystoupení v hlučinském nářečí bylo moc pěkné a je vidět, že zpíváte od srdce.“ Toto jsou nejen slova p. Milana Boczka, předsedy spolku, který nás na tuto akci pozval, ale všech, co se této akci zúčastnili. A jak je psáno v básničce, tak jsme opravdu slavili:

„Na vinko se ve šklenečce dževucho podžívaj,
potem ho trochu zamichaj,
nosečkem ho počuchaj,
jazýčkem jeho dobrou chuť vychutnaj
a po duškoch popijaj.
Nalada je dycky veselá tam,
kaj se tancuje, spíva a vinko popíja.“

Doufáme, že toto vystoupení nebylo na dlouhou dobu poslední. Na březen jsme měly domluveno poměrně hodně akcí, které byly z důvodu karantény zrušeny. Zkoušet nemůžeme, proto využíváme ke komunikaci mezi sebou e-mailů a dalších mobilních aplikací. Na druhou

stranu máme zase čas na hledání vhodných písniček a materiálů, které můžeme použít pro naše další vystoupení.

Jednu písničku si můžete s námi zazpívat:

Či Bolačči synci

Či Bolačči synci paradum se maju,

urketa jim z kapsy viši, zigarka němaju.

Ten ma fajny anzug, fajně mu pasuje,

jeden šos ma na rameně, druhý přideptuje.

Tež ma fajne butky, fajně glancovane

a od spodku až do vrchu špagatem svazane.

Tež ma fajnu šnuptychelku, z kuska měcha byla,

ešče mu ju šenkyřenka za gořačku vzała.

Idže na muziku stoji, tam jak lalka,

nic ho tam tak neošpači jako v hubě fajfka.

Pokud si náhodou i vy vzpomenete na nějakou dávno zapomenutou písničku či vyprávění, budeme rády, pokud se o ni s námi podělíte.

Za soubor Borovanka Daniela Hartošová

Caramba! Team

Na začátku roku 2014 jsme založili sportovní klub Caramba! Team za účelem institucionalizovat skupinu kamarádů, běžeckých a cyklistických nadšenců, do společného projektu. To se nadmíru povedlo, v aktuálním roce čítáme 13 členů z Bolatic a okolí.

Samotná účast na závodech, společné tréninky a soustředění nám brzy přišly málo a rozhodli jsme se sami přijít s něčím novým. Každoročně jsme začali organizovat dva běžecké závody. První probíhá koncem března v Březové, druhý počátkem listopadu na Borové. Naši snahou je nabídnout krásné tratě jak běžecům laikům kochajícím se přírodou, tak ostříleným běžcům. Proto na jedné straně závody situujeme do kouzelné lesní přírody, na straně druhé spolupracujeme s Pražsko-opavskou běžecskou ligou (POBL), již jsou naše závody součástí. Návštěvnost hlavních desetikilometrových závodů míváme pravidelně okolo sta běžců. Myslíme také na děti, pro které připravujeme tři různé dlouhé závodní trasy závisící na věku závodníka. Zde míváme účast okolo 40 dětí.

Poslední tři roky jsme také organizovali Pražsko-opavský MTB pohár (POMP), v němž jsme počítali výsledky osmi regionálních cyklistických závodů (jedním z nich je např. Bolatická 30) do jedné společné soutěže. Na konci sezony vždy proběhlo slavnostní vyhlášení nejlepších. Poháru se loni zúčastnilo 73 cyklistů z celého kraje.

Hlavním předmětem naší činnosti je samotná účast na závodech. Účastníme se těch regionálních i vzdálenějších, krátkých i ultramaratonů. Běháme s Lysacupem na Lysou horu, jezdíme na kole napříč zemí. To přináší také sportovní úspěchy, na které jsme patřičně hrdí. V Pražsko-opavské běžecské lize jsme loni zásluhou Romana Janečka dosáhli na celkové vítězství, v kategorii B zvítězil náš další člen Stanislav Gargoš. Nejpůsobivějšího výsledku minulého roku však dosáhl náš cyklista Rostislav Kubný. Ten se zúčastnil 1652 km dlouhého závodu Bikepacking Trans Germany a po 5 dnech, 5 hodinách a 1 minutě dojel na fantastickém druhém místě.

Jakub Němec

Amatérští hokejisté informují

Vážení spoluobčané, za normálních okolností bych v tomto příspěvku hodnotil uplynulý ročník AHL. Jako blesk z čistého nebe nám však do života zasáhl „záhadný virus z východu“ a prakticky ze dne na den změnil všechno, na co jsme byli zvyklí. Nastala situace, která přinesla spoustu omezení, zásadně ovlivnila na dlouhou dobu naše životy. Vůbec si netroufám polemizovat o tom, jestli jsou veškerá opatření vládních činitelů správná, to ukáže až čas. Prostě se s danou situací musíme smířit a vyrovnat. Ale zpět k hokeji. O tom, že jsme letos měli v základní části mizerné výsledky, jsem již psal. O to víc jsme se těšili na play-off, kdy se v podstatě začíná od nuly a každý tým má šanci bojovat o vítězství. Chtěli jsme nastupovat ve speciální sestavě, s těmi nejlepšími hráči, abychom udělali pro úspěch opravdu všechno. V předkole jsme narazili na HC Laviny. Přestože byl náš soupeř favoritem, vyhráli jsme a postoupili do osmifinále. To jsme ještě netušili, že to byl náš poslední zápas sezony a za další 2 dny bude Buly Aréna uzavřena. V „normální“ době platí, že každý, kdo vyhraje poslední zápas v sezoně, je nejlepší a vítěz v dané soutěži. V době koronavirové je to jinak, prakticky všechny soutěže napříč sportovními odvětvími byly ukončeny předčasně a většina z nich nemá vítěze, jen poražené... A tak i naše vítězství v posledním zápase sezony má trochu hořkou příchuť.

Veškeré informace k uplynulému, již 17. ročníku AHL naleznete na webových stránkách AHL, Buly Arény a na Facebooku AHL. Rovněž na stránkách naší obce - v sekci „Firmy, spolky, organizace“ - naleznete odkaz na „HC Bolatic“. Podívejte se.

Závěrem bych chtěl popřát všem hodně trpělivosti a síly, abychom tuto situaci zvládli a co nejdříve se vrátili k normálnímu životu.

Za kolektiv amatérských hokejistů z Bolatic Tomáš Boček

FK Bolatic – jarní část sezony ukončena

Od předposledního březnového víkendu měla postupně vstoupit do druhé části soutěžního ročníku 2019/2020 všechna naše mužstva. Vzhledem k situaci s celosvětovou pandemií viru COVID-19 a v návaznosti na rozhodnutí vlády ČR o vyhlášení nouzového stavu a s tím souvisejících opatření ohledně pohybu osob na veřejnosti nebyly soutěže zahájeny. Po necelém měsíci v tomto stavu pak Fotbalová asociace ČR ukončila všechny soutěže k 8. 4. 2020 mimo I. a II. ligu a pohárové utkání MOL Cupu. Zároveň nemohla být z výše uvedených důvodů uskutečněna Valná hromada klubu 14. března. Fotbal se od tohoto data v Bolaticích zastavil, tak jako ostatní společenské, náboženské, kulturní a sportovní akce.

Po postupném uvolňování opatření se budeme pomalu vracet k normálu i v činnosti našeho klubu a umožníme dále využívat další sportoviště v našem areálu pro širokou veřejnost. Během jara to však asi budou maximálně početně omezené tréninky a snad v červnu budeme moci uspořádat i nějaké přátelské utkání. S tímto bude souviset i uspořádání Valné hromady klubu, o které budeme naše členy dopředu informovat.

Jediné, co stále běží, je rekonstrukce hlavní hrací plochy s termínem ukončení a předání k 30. 4. 2020. Vzhledem ke stavu prací bude tento termín dodržen a celá stavba předána. O průběhu celé rekonstrukce vás budeme podrobněji informovat v příštím vydání obecního zpravodaje.

Závěrem mého krátkého příspěvku přeji všem obyvatelům Bolatic pevné zdraví, hodně trpělivosti a vstřícnosti v této složité době.

Za FK Bolatic, Josef Boček, předseda klubu

Hoří, hoří!

Vyjádření JSDH Bolatic k výjezdu z 28. 3. 2020

V sobotu 28. března 2020 krátce po obědě v jedné ze stodol na ulici Hlučínská vypukl silný požár. Jako první

k místu události přijela jednotka dobrovolných hasičů z Bolatic, kterou doplnily dvě jednotky HZS (Opava, Hlučín) a pět dalších dobrovolných jednotek z blízkého okolí. Hasiči požár dostali pod kontrolu za 23 minut, ale dalších devět hodin zabralo likvidování nejrůznějších ukrytých ohnisek požáru. Jistě se sluší doplnit, že nedošlo ke ztrátám na lidských životech.

„Než přijeli bolatictí hasiči, tak bylo pozdě!“, „Ti naši hasiči jen sedí na hasičárně na zadku a nic nedělají!“, anebo že jsme se jako jednotka „vyznamenali“... I takové hlasy některých občanů jsou slyšet. Těžko říct, zda jde o pouhou nevědomost, nebo pomluvy. I proto vznikl tento článek, aby ukázal holá fakta a „očistil“ jméno naší jednotky.

Naše dobrovolná jednotka se řadí do kategorie JPO II, která vyjíždí do pěti minut od vyhlášení poplachu. Na rozdíl od profesionálních hasičů máme hasičinu jen jako druhé povolání. Jsme studenti, dělníci, řemeslníci, řidiči... Na výjezdy vyrazíme z domu, nebydlíme na hasičárně. Poplach se dobrovolným jednotkám v Moravskoslezském kraji vyhlašuje na mobilní telefony krajským operačním střediskem Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, které sídlí v Ostravě.

Teď již k samotnému požáru. Poplach pro naši jednotku byl vyhlášen (pomocí výše zmíněného systému) v 12:44. Vozidla CAS 24 Renault a DA15 Mercedes-Benz opustila garáže naší zbrojnice v 12:47. Je třeba si uvědomit, že za pouhé tři minuty od přijetí poplachové zprávy na mobilní telefon se členové výjezdové jednotky stihli dostavit v potřebném počtu na hasičskou zbrojnic, převléknout se do zásahového obleku a vyjet. Na místo požáru jsme dojeli v 12:48. Jak je z uvedených časů patrné, došlo k naplnění výše zmíněné podmínky, že jednotka musí vyjet do pěti minut. Okamžitě byly nataženy tři útočné proudy a začalo se s hašením.

Zde je nutno zmínit, že každý požár je něčím specifický, obvykle dle druhu hořlavých předmětů, které jej přizívají. V tomto případě se jednalo o proschlé seno a slámu, zabalené do balíků. Takový oheň se šíří velice rychle a intenzivně. Důkazem toho může být plechová střecha objektu, která se roztavila. Navíc je dohašování takového požáru velice obtížné kvůli mnoha ložiskům ohně, která jsou ukryta uvnitř balíků - ty musí být rozdělaný a uhašeny jeden po druhém. Do stodoly se nedalo dostat kvůli padajícím trámům a střešní krytině, proto jsme zpočátku hasili pouze z venku a vodou ochlazovali přilehlou budovu. Teprve v tuto chvíli dojížděly ostatní jednotky, s jejichž pomocí mohl být požár dohašen. Naše jednotka na místě zůstala až do 22:00, dokud nebylo jasné, že se neobjeví nové ložisko ohně.

Nechme ještě promluvit čísla. Zásahu se účastnilo celkem dvanáct hasičů bolatické jednotky. Za celou dobu jsme spotřebovali deset tlakových lahví do dýchacích přístrojů. Od počátku zásahu až do konce byla v provozu naše CAS 24 Renault, jejíž čerpadlo běželo při 1000 ot/min devět hodin vkuse a dodávalo vodu nejen k útočným proudům, ale také cisternám ostatních jednotek. Věřím a doufám, že tento článek Vám vysvětlí záležitosti zásahu naší jednotky. Mohou se ozývat i tací, kteří si myslí, že mezi telefonickým ohlášením požáru a oznámením pro výjezd naší dobrovolné jednotky uplynulo příliš mnoho času. Tohle ovšem my neovlivníme...

Za JSDH obce Bolatic Šimon Plaskura

Na Borové jsme opět plesali

Když se v sobotu 29. února konal Borovský ples, ještě nikdo z nás netušil, že se bude jednat pravděpodobně o poslední kulturní akci konanou v naší obci na dlouhou dobu.

A tak se dámy a pánové nastrojili do večerních rób a obleků sešli v sále hostince U Kozla, aby se zde pobavili, zatancovali si či zazpívali. Protože si tento ples drží už po devět let místo jednoho z nejvyhledávanějších plesů v Bolaticích a Borové, byl opět vyprodáný.

Hudební skupina Drive či cimbálová muzika z Háje ve Slezsku se nepochybně staly neodmyslitelnou součástí tohoto Borovského plesu. Letos byl doprovodný program doplněn opět novým vystoupením místních mladičských tanečnic z taneční skupiny Taurus nebo stepařek z tanečního klubu Puls z Opavy se svou vtipnou choreografií „Když musíš, tak musíš“. A protože klasický ples se neobejde bez tomboly, ani na tom našem plese nemohla chybět. A za to, že byla opět hodně bohatá, vděčíme našim sponzorům a podporovatelům, kterými jsou: Romana Šoltová, David Moravec, Vlastislav Polášek, Radek Polášek, Rostka Teuer, Masoma Klemens, DK1, Inthex, Petra Lichovníková, Stavitelství Úvara, Restaurace Nemlyn, taneční škola Martina Svetlánské, Autoservis Jiří Lehnert, Cukrárna Jařabová, Cukrárna Pudová, Spoltex, Isotra, Hostinec U Kozla, Hafera - učební pomůcky, obec Bolatice, Pekařství Azpek, Lucie Nandziková, Stoklasa, PMP studio, kino Bolatice, Cinestar Opava, Restaurace U Pekařů, Zuzana Monsbergrová, Alkapet, BK Pneu, Kateřina Vlková, Unipra elektro, manželé Dudovi, Tiskárna Baloušek, Gyros Kravaře, OC Breda, Daniel Wawrzinek, Kateřina Havlíčková, Zahradnictví Mazal, Buly Aréna Kravaře, Optika Filip, manželé Fischerovi. Poďekování patří také Ing. Nikol Galvasové Hřivňacké za propůjčení sálu, SDH Borová za zapůjčení židlí, účinkujícím a všem, kteří pomáhali s přípravami a organizací tohoto plesu a v neposlední řadě také návštěvníkům za to, že nám zachovávají po tolik let přízeň!

Vám všem tedy ještě jednou VELKÉ DÍKY a budeme se těšit na setkání na jubilejním, desátém ročníku Borovského plesu v roce 2021.

Silvie Hříbková, předsedkyně Osadního výboru

FBC Letka

Florbalová sezona skončila předčasně, důvody všichni známe a nemá hlubšího smyslu je pitvat nebo horovat nad neodehranými zápasy - je to tak, jak to je a jinak to být nemůže. Jelikož je záhodno zhodnotit uplynulou sezonu s výhledem na tu příští, přinášíme krátké ohlédnutí za tím, co se v mládeži FBC Letka událo.

Skončená sezona začala skvěle, a to historicky prvním „letkařským“ kempem. To, co zrálo v hlavách trenérů už nějakou dobu, se zhmotnilo v červenci 2019 na Morávce v Beskydech. Skvělý trenérský tým bavil hráčky a hráče nejen florbalovým tréninkem, ale užili si i tenisových kurtů, travnaté plochy, atletického oválu. V neposlední řadě i splav na řece Morávce přinášel nové vjemy a zážitky 30 dětem, které si odnesly hezké vzpomínky na celý život.

Byť jsme početně i rozpočtem malý tým, v uplynulé sezoně jsme měli přihlášený všechny mládežnické (chlapecké) kategorie. Děvčata samozřejmě nepřišla zkrátka, zapojila se do klučičích týmů a jejich přínos byl neoddiskutovatelný. Od nejmladší přípravy, přes elvy, mladší a starší žáky, dorosty až po juniory probíhala sezona zdárně. Bolatický hráč David Radošovský dokonce nakoukl do mužského „áčka“ a pravidelně odvádí svůj díl společné práce pro tým.

U nejmladších - přípravků a elvů - chce trenérský tým usnadnit jejich seznámení s florballem a organizovaným sportem obecně. Vybudovat pozitivní emoční vazbu k florbalu a sportu jako takovému, na které pak postupně mohou budovat i individuální dovednosti. Při sledování dětí na trénincích jsme naplněni optimismem s ohledem na další vývoj a budoucnost klubu. Děti

trénování baví, na zápasy se těší a byť výsledky nejsou vždy ideální, neházíme flintu do žita, jelikož výsledky nejsou tím hlavním kritériem, na které se u nejmenších zaměřujeme.

O stupínek výš pak odtrénovali a odehráli sezonu mladší a starší žáci. Mladší žáci úspěšně absolvovali na sklonku sezony minulý neligový turnaj v Bílovci, který naznačil možnosti v právě ukončeném ročníku. Tým, který byl po základní skupině na odpis mizernými výsledky i hrou, se dokázal přes noc zvednout a v play-off předvedl obrovskou morálku, snahu a entuziasmus, který doslova šokoval všechny očitě svědky v bílovecké hale. Ve finále došly síly, ale stříbrná plaketa byla pro mě osobně hodnotově výše než pohár pro vítěze. V ligové sezoně se mladší žáci potýkali s trochu nevyrovnanou výkonností, soutěžní utkání odchytili s gólmanským duem Tobiáš Halfar - Radek Špánek z elvů a i do pole byla početná výpomoc z nižší kategorie. Celkově sezona

průměrná, je na čem stavět, ale je třeba i intenzivně trénovat.

To u starších žáků jsme zažili snovou sezonu. Trenéru Radimu Janečkovi se podařilo vykresat z hráčů - někdy tvrdou, ale zodpovědnou a cílevědomou práci - jiskrný tým. Tým, který se po malém startu a mizerném vstupu do sezony, který nakonec stál Letkaře v tabulce lepší umístění, dokázal zmobilizovat a v závěrečné fázi sezony produkovat pestrou kombinační hru se všemi důležitými aspekty pro pohledný a úspěšný florbal. Fyzické nasazení, mentální koncentrace na výkon, schopnost odevzdat v potřebnou chvíli pro tým co je potřeba - to jsou parametry, které jsme chtěli v tréninku akcentovat a které tým přijal za své a předváděl je na palubovkách napříč regionem. Tým fungoval nejen na hřišti, ale i v kabině a byl postrachem všech soupeřů. A i když trénink nebo zápas někdy bolel, věříme, že si to holky a kluci uživali stejně jako rodiče v řadách

fanoušků na tribunách. V našem klubu se snažíme vytvářet nějaké osobní a sportovní hodnoty a tou největší hodnotou pro klub je právě takový tým - tým, kde jednotlivci svým zaujetím pro věc dokáží využít jedinečnost své individuality ve prospěch kolektivu. Předstupu pomyslného vrcholu kariéry mládežnického sportovce tvoří kategorie dorostu a juniorů. Přes počáteční problémy, místy až frustraci, se nakonec podařilo trenérskému duetu Nevřela - Bažan vybudovat konkurenceschopná družstva, která sice s kolísavou výkonností, ale přesto dokázala zlepšovat svoji hru a postupně stoupat herně i tabulkově. Těžký přechod z žáků do vyšších kategorií úspěšně absolvovalo hned několik hráčů na začátku sezony. A i v průběhu se postupně integrovali další, takže o perspektivu v nadcházející sezoně nemáme obavy. Závěrem odehrané sezony děkujeme všem hráčkám a hráčům, fantastickému trenérskému týmu a zejména pak rodičům. Kolotoč turnajů, tréninků a doprovodných akcí je mnohdy náročný, a děkujeme tedy ještě jednou za to, že chcete vozit své ratolesti na tréninky a trávit víkendy po leckdy ne úplně komfortních halách, místo toho, abyste se věnovali svým koníčkům nebo relaxaci. Trávit čas takovou banalitou jako je florbal, je trochu projevem bláznovství. Nicméně jsme přesvědčeni, že to má smysl a že věci, které se děti při tom našem sportu naučí, přinesou zlepšení jejich životů v budoucnu. Cenné zkušenosti, a jak doufáme, i skvělé zážitky budou něčím, na co budou ještě dlouho vzpomínat. A to je asi nejdůležitější, proč to všechno vlastně děláme.

Trenéři florbalu

SPOLEČENSKÁ KRONIKA březen - duben 2020

Narození:

- Počet od minulého vydání **6**
- Počet od začátku roku **15**

Úmrtí

- Počet od minulého vydání **8**
- Počet od začátku roku **9**

Jubilanti

**92 let - 1, 91 let - 1, 85 let - 4, 80 let - 7,
75 let - 3, 70 let - 7**

Zlatá svatba - 3

Marcela Bochnáková

Orlické hory na běžkách 1. - 8. 2. 2020

Už loni v létě jsme začali uvažovat, co podnikneme v zimě na lyžích. Zvítězil návrh na ubytování v chalupě Hluchavka v Orlickém Záhoří, která je umístěna v blízkosti osvětlené běžecké dráhy a sjezdovky Jadrná. Bohužel, jak už to v posledních letech bývá, trefili jsme na týden, který byl jedním z nejteplejších z letošní zimy. První den pobytu nebylo dole po sněhu ani památky. V noci pršelo, a proto jsme se už od rána začali seznamovat s okolím.

Druhý den to nebylo o moc lepší, tak jsme vyrazili pěšky po turistické trase nahoru na nejznámější orlickohorské sedlo Šerlich a kousek od něj na Masarykovu chatu. Tam jsme poobědvali a kolem Velké Dešné se vrátili zpátky do naší chalupy.

V úterý jsme se konečně probudili do zasněženého rána a hned jsme chtěli využít běžecký okruh u chaty. Bohužel sněhu nebylo dostatek, běžecká dráha nebyla upravená, a tak jsme museli šlapat vlastní stopu.

Ve středu to bylo o poznání lepší. To už ze Záhoří vyrazila rolba směrem na hřebec Orlických hor a dál na Pěticestí, takže jsme si konečně začali užívat čerstvého prašanu a upravených stop.

Ani čtvrtek nebyl k zahoezení. Odvážlivci, co se dokázali vykrábat na hřebec, byli opět spokojeni. V pátek už se opět oteplilo, u chalupy bylo sněhu málo, proto jsme podnikli výjezd na Šerlich, kde ho bylo stále dostatek a běžecké stopy byly ideální.

V sobotu, v den odjezdu, venku krásně svítilo sluníčko a taky bohužel: hory v obležení! Kolona zaparkovaných aut připomínala hraniční přechod po pádu Železné opony. Pár „skalních“ si udělalo čas pouze na 12 km okruh Masaryčka - Vrchmezí - Šerlišský mlýn a pak teprve odjeli domů. Každý večer jsme si zpřijemňovali ve společenské místnosti u krbových kamen kytarou a zpěvem country písniček. Rovněž jsme několikrát využili venkovní finskou saunu s přírodním ochlazením ve vaně a čerstvého prašanu.

V pátek 21. 2. 2020 proběhla výroční schůze Klubu turistů Bolatice, na které byly vyhodnoceny uskutečněné akce v roce 2019.

V minulém roce proběhlo celkem 17 akcí, kterých se zúčastnilo vždy více či méně členů.

Rok 2020 bude na akce velmi chudý, protože koronavirus nás nikam nepustí a nemůžeme nic podnikat. Zrušili jsme také naši hlavní turistickou akci „Bolatická 20“ a ostatní akce jsou také v ohrožení.

Akce turistů Bolatice uskutečněné v roce 2019

Termín	Akce
26. 1. - 2. 2.	Jizerské hory na lyžích
8. 2.	výroční schůze
9. 3.	oslava MDŽ
9. 6.	Fulnek a HEIpark (?)
29. 6. - 7. 7.	pobyt u Pálavy na kolech okolo Novomlýnských nádrží (?)
14. 7.	okolo přehrady Slezská Harta (?)
10. 8. - 13. 8.	Dořany - „Pochod pro všech“ a Karpaty na kolech
17. 8.	Bolatické dožínky
12. 10.	pochod po „Bolatické 20“ a na burčák
25. 10.	pochod do Rohova na kolena
17. 11.	pochod z Hradce - údolím Raduňky do Opavy
6. 12.	Mikulášský večírek na koupališti
22. 12.	pochod do Bělé - Forele

Naše webové stránky jsou www.turistibolatice.cz, na kterých je fotogalerie z akcí a informace, co připravujeme.

Turisté Bolatice

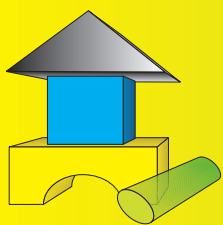

Mgr. Bc. Lucie Koupilová

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Kupní a darovací smlouvy na nemovitosti
 Komplettní poradenství při rozvodu a vypořádání majetku
 Právní zastoupení v řízení o péči a výživném pro nezletilé děti
 Právní služby pro podnikatele
 Pracovněprávní agenda

Tel.: 608 877 671 email: koupilova@advocatia.cz

stavebniny

Stavějte s námi...

Nudíte se doma?

Je načasé dokončit nátěr Vaší terasy a nábytku!

LAZURY NA DŘEVO

/vodní báze/

/rozpuštědlová báze/

„ABY VÁM ŠLA PRÁCE OD RUKY“

777 767 211

www.stavebninydk1.cz

prodejce@dk1.cz